

**AS "Augstsprieguma tīkls" nerevidētie
starpperiodu saīsinātie finanšu pārskati**

par 9 mēnešu periodu, kas beidzas 2019.gada 30.septembrī

Sagatavots saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem

Saturs

	Lpp.
Informācija par Sabiedrību	3
Vadības ziņojums	4 – 13
Atsevišķie finanšu pārskati:	
Peļņas vai zaudējumu pārskats	14
Pārskats par finanšu stāvokli 2019.gada 30.septembrī	15-16
Pašu kapitāla izmaiņu pārskats	17
Naudas plūsmas pārskats	18-19
Finanšu pārskatu pielikumi	20-45

Informācija par Sabiedrību

Sabiedrības nosaukums	AS "Augstsprieguma tīkls"
Sabiedrības juridiskais statuss	Akciju sabiedrība
Reģistrācijas numurs, vieta un datums	000357556 Rīga, 2001. gada 28. decembrī
	Veikta pārreģistrācija Komercreģistrā 2004. gada 13. novembrī ar vienoto reģistrācijas numuru 40003575567
Pamatdarbības veids	Elektroenerģijas apgāde, NACE kods 35.12
Adrese	Dārziema iela 86 Rīga, LV-1073 Latvija
Akcionārs	No 2012. gada 2. janvāra: Latvijas Republika Finanšu ministrijas personā (100%) Smilšu iela 1, Rīga, LV-1050, Latvija
Valdes locekļu vārdi, uzvārdi, ieņemamie amati	Varis Boks – valdes priekšsēdētājs Arnis Staltmanis – valdes loceklis Imants Zviedris – valdes loceklis Gatis Junghāns – valdes loceklis Mārcis Kauliņš – valdes loceklis
Padomes locekļu vārdi, uzvārdi, ieņemamie amati	Kaspars Āboliņš – padomes priekšsēdētājs Olga Bogdanova – padomes locekle
Pārskata periods	2019. gada 1.janvāris – 2019.gada 30. septembris

Vadības ziņojums

Darbības veids un raksturojums

Akciju sabiedrība "Augstsprieguma tīkls" (turpmāk arī - Sabiedrība) ir vienīgais Latvijas Republikas neatkarīgais Pārvades sistēmas operators (turpmāk arī – PSO).

Sabiedrības **vispārējais stratēģiskais mērķis** ir nodrošināt Latvijas energoapgādes drošumu, sniegt nepārtrauktu, kvalitatīvu un pieejamu energoapgādes pārvades pakalpojumu, kā arī īstenot valstij stratēģiski svarīgo energoapgādes aktīvu ilgtspējīgu pārvaldību un sekmēt to integrāciju Eiropas Savienības iekšējā energoresursu tirgū.

Mūsu **misija** ir nodrošināt nepārtrauktu, drošu un ilgtspējīgi efektīvu elektroenerģijas pārvadi visā Latvijā.

Sabiedrības kā elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora **darbību raksturo trīs virzieni:**

Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu nodrošināšana

Elektroenerģijas tirgus uzturēšana un attīstīšana

Elektroenerģijas pārvades sistēmas vadība, attīstība un integrācija Eiropas energosistēmā

Atbilstoši Latvijā īstenotajam elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modelim, Sabiedrība elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos pārvades sistēmas aktīvus nomā no to īpašnieka AS "Latvijas elektriskie tīkli".

Ievērojot Sabiedrības ieguldījumu tās asociētajā sabiedrībā Latvijas dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatorā AS "Conexus Baltic Grid", būtisks Sabiedrības darbības virziens ir valstij stratēģiski svarīgo energoapgādes aktīvu ilgtspējīga pārvaldība, to integrāciju Eiropas Savienības (turpmāk arī – ES) iekšējā energoresursu tirgū.

Kvalitātes vadības sistēma un vērtības

Sabiedrība ir izstrādājusi, ieviesusi un uztur uzņēmuma vadības sistēmu, atbilstoši standartu ISO 9001:2015 (kvalitāte), ISO 14001:2015 (vide); ISO 45001:2018 (OHSAS 18001:2007) (darba drošība), ISO 50001:2011 (energo pārvaldība) prasībām.

Ieviestā Integrētā vadības sistēma nodrošina efektīvu Sabiedrības darbību, ievērojot starptautiski pieņemtus darbības mehānismus attiecībā uz kvalitātes, energopārvaldības, vides aizsardzības, darba vides un arodveselības pārvaldību, nodrošinot korektu normatīvo aktu prasību izpildi, veicinot Sabiedrības darbības konteksta apzināšanu, raugoties uz norisēm uzņēmumā caur uzņēmuma risku un procesu prizmu.

Sabiedrībā ir izstrādāta kvalitātes politika, kurā, pamatojoties uz Enerģētikas likumu, Elektroenerģijas tirgus likumu un Tīkla kodeksu, definētas šādas Sabiedrības pamatvērtības:

Uzticība		Godīgi Neatkarīga, ētiska un atklāta rīcība pret ikvienu un visiem
Attīstība		Gudri Efektīvi. Ar skatu nākotnē. Ilgtermiņa domāšana
Drošums		Atbildīgi Pārdomāta rīcība. Ar augstu atbildību pret darbu, cilvēkiem un dabu
Komanda		Kopīgi Apvienojam spēkus, lai sasniegtu vairāk. Spēcīga komanda, kas iedrošina un izaicina

Darbības vides raksturojums

Elektroenerģijas pārvade

Elektroenerģijas pārvadi nodrošina pārvades sistēmas operators, izmantojot pārvades sistēmu, kas ietver savstarpēji savienotus tīklus un iekārtas, tajā skaitā starpvalstu savienojumus, kuru spriegums ir 110 un vairāk kilovoltu un kuri tiek izmantoti pārvadei līdz attiecīgajai sadales sistēmai vai lietotājiem.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora darbību regulē Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk arī – SPRK) tās padomes vadībā.

Pārskata periodā Pārvades sistēmas operatoram noteiktie pienākumi tika īstenoti, izmantojot šādus pārvades tīklus:

Augstākais spriegums (kV)	Apakšstaciju skaits (gab.)	Autotransformatoru un transformatoru skaits (gab.)	Uzstādītā jauda (MVA)	Gaisvadu un kabeļu EPL (km)
330 kV	16	26	3 950	1 346.43
110 kV	123	248	5 215	3 897.24
Kopā	139	274	9 165	5 243.67

2019.gada 9 mēnešos lietotājiem pārvadītas 4 448 GWh, kas atbilst 2018.gada atbilstošajam periodam (4 455 GWh).

Elektroenerģijas tirgus uzturēšana un attīstīšana

Latvijā elektroenerģijas tirgus darbības tiesiskais pamats ir Elektroenerģijas tirgus likums, kā ietvaros noteikts, ka pārvades sistēmas operatoram ar savu funkciju izpildi jāveicina iekšējā elektroenerģijas tirgus darbība un pārrobežu tirdzniecība, tai skaitā atbalstot arī elektroenerģijas biržu attīstību.

Papildus tam, Latvijas elektroenerģijas tirgus attīstību veicina Eiropas Komisijas Regulas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā prasībām.

2018.gadā Sabiedrība kopīgi ar citiem Eiropas Savienības PSO aktīvi iesaistījās četru uz Eiropas Savienības iekšējā elektroenerģijas tirgus attīstību un integrāciju vērsto Regulu prasību (Tīkla kodeksu) ieviešanā:

- Komisijas Regula (ES) 2015/1222 ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas;
- Komisijas Regula (ES) 2016/1719 ar ko izveido nākotnes jaudas vadlīnijas;
- Komisijas Regula (ES) 2017/2195 ar ko izveido elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijas;
- Komisijas Regula (ES) Nr. 543/2013 par datu iesniegšanu un publicēšanu elektroenerģijas tirgos.

Šie uz tirgus attīstību un integrāciju vērstie Tīkla kodeksi ļauj harmonizēt pārrobežu tirgu darbību visos tirgus darbības laika posmos, nodrošinot stabilāku elektroenerģijas tirgus darbību un ļaujot visiem tirgus dalībniekiem bez ierobežojumiem darboties ES vienotajā iekšējā elektroenerģijas tirgū.

Latvijas elektroenerģijas tirgus vairumtirgus līmenī ir tieši integrēts ar Baltijas valstīm un Ziemeļvalstīm, taču mazumtirgus tiek organizēts nacionālā līmenī.

Finanšu rezultāti un finanšu risku vadība

Pārskata periodā Sabiedrības ieņēmumi ir 136 160 739 EUR, tai skaitā ieņēmumi par elektroenerģijas pārvades tīkla pakalpojumiem 54 311 667 EUR, kas veido 40% no Sabiedrības ieņēmumiem. Būtisku daļu (44%) no Sabiedrības kopējiem ieņēmumiem, pārskata periodā veido ieņēmumi no AS "Latvijas elektriskais tīkls" par realizētajiem pārvades aktīvu pārbūves un jaunbūves darbiem. Sabiedrības peļņa pārskata periodā ir 4 331 972 EUR, kas ietver saņemtās dividendes no AS "Conexus Baltic Grid" 4 100 957 EUR apmērā.

Izvērtējot Sabiedrības finansiālo rezultātu rādītājus, saimnieciskās darbības rezultātus, jāņem vērā, ka, saskaņā ar Energētikas likuma 5. pantu, elektroenerģijas pārvade ir regulēta nozare, SPRK nosaka Sabiedrības atļauto peļņu, nosakot kapitāla atdeves likmi, apstiprinot elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifus.

Sabiedrības rentabilitāte no elektroenerģijas pārvades pakalpojumu sniegšanas 2019.gada 9 mēnešos atbilst Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu metodikā noteiktajai.

Ievērojot iepriekš minēto, kā arī to, ka Sabiedrība ir dabisks monopols, tās rentabilitātes rādītāji nav salīdzināmi ar nozares rādītājiem. Ievērojot Latvijā ieviesto PSO nodalīšanas modeli – neatkarīga pārvades sistēmas operatora izveidi, Sabiedrības rentabilitātes un citi finanšu rādītāji nav salīdzināmi arī ar citiem kaimiņvalstu vai Eiropas PSO, kuri vairumā gadījumu ir pārvades aktīvu īpašnieki.

Darba samaksas noteikšanas un aprēķināšanas kārtība tiek reglamentēta Sabiedrības iekšējos normatīvajos dokumentos atbilstoši LR likumdošanas prasībām.

Finanšu risku vadība

Sabiedrības darbība primāri ir saistīta ar pārvades sistēmas operatora pienākumu veikšanu, pārvades sistēmas un ražotāju un lietotāju (tajā skaitā sadales sistēmas operatoru), kuru elektroietaises ir pieslēgtas pārvades sistēmai, saskaņotas darbības nodrošināšanu, tādējādi Sabiedrības finanšu risku vadība tiek īstenota ar mērķi nodrošināt tehnoloģiskā procesa nepārtrauktību. Sabiedrības Finanšu risku vadība tiek īstenota saskaņā ar Sabiedrības vadības akceptēto Finanšu risku vadības politiku, tai pakārtotajiem Finanšu risku pārvaldības noteikumiem.

Sabiedrības saimnieciskā darbība ir pakļauta tādiem finanšu riskiem kā apgrozījuma, izmaksu un naudas plūsmas riski.

Finanšu resursu pārvaldība Sabiedrībā vērsta uz saimnieciskās darbības finansējuma un finansiālās stabilitātes nodrošināšanu, realizējot konservatīvu finanšu risku vadību.

Sabiedrības apgrozījuma riski tiek vadīti atbilstoši noteiktajiem stratēģiskajiem un operatīvajiem risku novēršanas pasākumiem, nodrošinot pastāvīgu pakalpojumu tarifu atbilstības ar pakalpojumu sniegšanu saistītajām izmaksām uzraudzību.

Sabiedrība ievēro piesardzīgu likviditātes risku vadību, nodrošinot, ka tai ir pieejami atbilstoši finanšu resursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos.

Finanšu līdzekļi, kuri potenciāli pakļauj Sabiedrību zināmai riska koncentrācijas pakāpei, galvenokārt ir naudas līdzekļi un pircēju un pasūtītāju parādi. Lai gan Sabiedrībai ir nozīmīga riska koncentrācija attiecībā uz vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu, šis risks vērtējams kā ierobežots, ņemot vērā to, ka būtiskākais Sadarbības darījumu partneris ir valstij piederoša komercsabiedrība - akciju sabiedrība "Latvenergo", kā arī tās koncerna kapitālsabiedrības. Pircēju un pasūtītāju parādi tiek uzrādīti atgūstamajā vērtībā.

Sadarbībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātes banku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī.

Sabiedrības vadība prognozē, ka tai nebūs likviditātes problēmas un Sabiedrība varēs norēķināties ar kreditoriem noteiktajos termiņos. Sabiedrības vadība uzskata, ka Sabiedrībai būs pietiekami naudas resursi, lai tās likviditāte nebūtu apdraudēta.

Korporatīvā un sociālā atbildība

Sabiedrības stratēģiskā virzība vērsta uz ilgtspējīgu attīstību. Sabiedrība piedalās Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta rīkotajā ikgadējā "Ilgspējas indeksā", 2019.gadā iegūta platīna godalga (vērtējums par 2018.gadu). Vienlaikus arī saņemts Labklājības ministrijas tituls "Ģimenei draudzīgs komersants".

Sabiedrībā ir izstrādāta un apstiprināta Korporatīvās un sociālās atbildības politika. Korporatīvās un sociālās atbildības (turpmāk arī – KSA) politika nosaka KSA formas, pamatprincipus un virzienus, aktivitāšu izvēles kritērijus.

Sabiedrības Vides politikas mērķis ir nepārtraukti uzlabot Sabiedrības vides sniegumu, novēršot vai samazinot kaitīgo ietekmi uz vidi, racionāli izmantojot dabas resursus un ieviešot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus visās Sabiedrības darbības jomās

Sabiedrība sistemātiski veic riska novērtējumu (vides pārskatu veic reizi trīs gados, nākošais paredzēts 2020.gadā par 2017.-2019.gadu), nozīmīgu risku novēršanai tiek noteiktas vides programmas. Tiek uzturēts vides notikumu reģistrs. Galvenie vides piesārņojuma rādītāji tiek periodiski kontrolēti saskaņā ar vides monitoringa plānu. Kopējais riska līmenis vides jomā ir zems.

Arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta energoefektivitātes jautājumiem. Sabiedrības Energo pārvaldības politikas mērķis ir nepārtraukti uzlabot Sabiedrības energosniegumu, samazinot tehniskos un tehnoloģiskos zudumus, uzlabojot uzņēmuma objektu ekspluatācijas energopatēriņa rādītājus un pilnveidojot uzņēmuma autotransporta iegādes un izmantošanas stratēģiju.

Pārskata periodā ir sagatavots, izskatīts un 2019.gada 5.aprīlī apstiprināts energopārvaldības pārskats par 2018.gadu.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifs

Elektroenerģijas pārvades pakalpojumu tarifi tiek noteikti saskaņā ar SPRK apstiprināto "Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku". 2019.gadā pārvades sistēmas pakalpojumi tika sniegti, piemērojot tarifus, kas apstiprināti ar SPRK Padomes 2017.gada 4.aprīļa lēmumu.

Sabiedrība kā vienu no prioritārajiem mērķiem ir izvirzījusi pasākumu īstenošanu elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu pieauguma samazināšanai. Lai īstenotu izvirzīto mērķi, Sabiedrība kapitālieguldījumu finansēšanai aktīvi piesaista Eiropas Savienības (ES) līdzfinansējumu. Pašreiz ES līdzfinansējums ir piesaistīts 4 kapitālieguldījumu projektiem. Papildus iepriekš minētajam, lai iespējami mazinātu ietekmi uz pārvades tarifiem, Sabiedrība kapitālieguldījumu finansēšanai novirza uzkrātos pārslodzes maksas ieņēmumus.

2019.gadā plānots turpināt 2017.gadā uzsākto Sabiedrības saimnieciskās darbības procesu efektivitātes pilnveidošanu, izmaksu optimizāciju.

Sabiedrības aktivitāšu rezultātā, gandrīz 80% no attīstības projektu, kas iekļauti Eiropas desmitgades attīstības plānā, realizācijai nepieciešamā finansējuma tiek segti no ES līdzfinansējuma un pārslodzes maksas ieņēmumiem, tādējādi samazinot ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

Turpmākā attīstība

Sabiedrības galvenā uzmanība tiek pievērsta ilgtspējīgai izaugsmei, nolūkā pilnveidot Latvijas un Baltijas elektroenerģijas tirgus dalībniekiem sniegtos pakalpojumus.

Izvirzot ilgtermiņa stratēģiskos mērķus, Sabiedrība vadījusies no Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam, Nacionālās attīstības plānā 2014.-2020.gadam, kā arī Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2016.-2020.gadam izvirzītajiem mērķiem. Kā viens no prioritārajiem iepriekš minētajos stratēģiskās plānošanas dokumentos izvirzītajiem mērķiem ir valsts enerģētiskās neatkarības nodrošināšana, palielinot energoresursu pašnodrošinājumu un integrējoties ES enerģijas tīklos.

Sabiedrība, apstiprinot Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2016. – 2019.gadam, ir noteikusi šādas stratēģisko **mērķu grupas:**

A. Latvijas enerģētiskās drošības stiprināšana, integrējoties ES elektroenerģijas tirgū, nodrošinot Latvijas pārvades sistēmas attīstību, atbilstoši SPRK apstiprinātajam elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānam 10 gadu periodam;

B. Nodrošināt Latvijas elektroenerģijas sistēmas drošu darbības režīmu un klientu kvalitatīvu elektroapgādi;

C. Nodrošināt ilgtspējīgu un pārdomātu saimniecisko darbību, nodrošinot efektīvu energoresursu izlietojumu, vides risku uzraudzību, novēršot vai mazinot piesārņojumu no sabiedrības darbības;

D. Apliecināt Sabiedrību kā sociāli atbildīgu uzņēmumu, apmierinot klientu vajadzības savlaicīgi, atsaucīgi, tehniski un ekonomiski pamatoti un saskaņā ar tiesību aktiem.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstība

Ar SPRK padomes 2019.gada 19.septembra lēmumu Nr.149 "Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu" apstiprināts Sabiedrības izstrādātais elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns laika periodam no 2020.gada līdz 2029.gadam (turpmāk arī – Attīstības plāns).

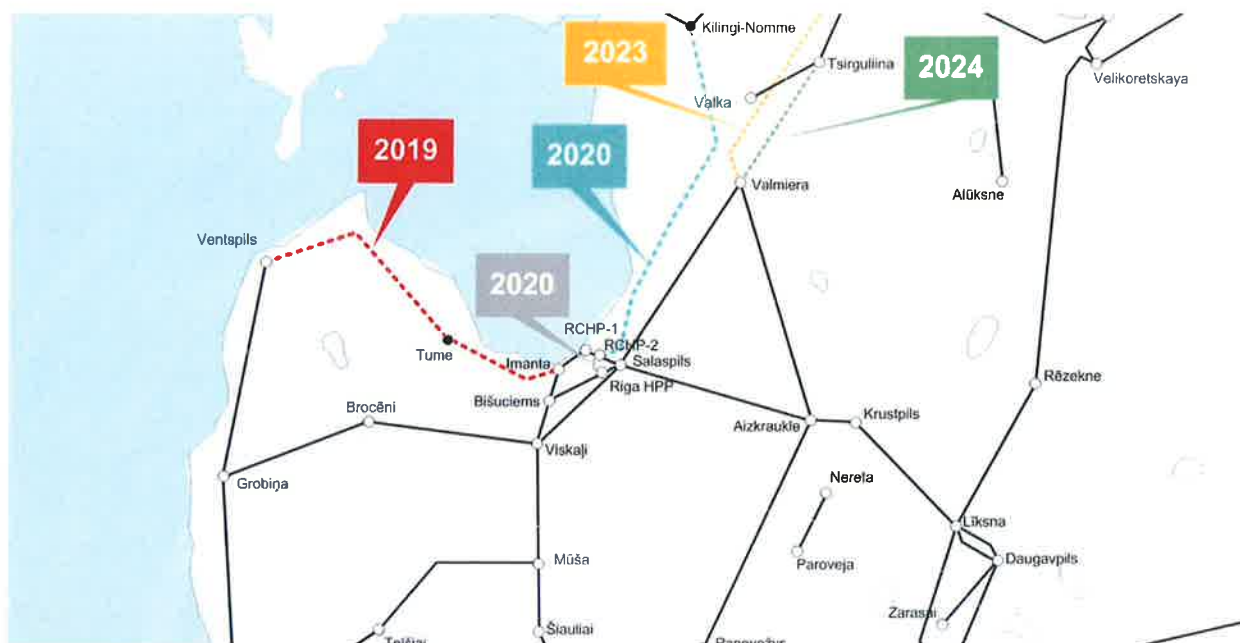
Izstrādātais Attīstības plāns nosaka pārvades sistēmas attīstību un nepieciešamos finanšu ieguldījumus pārvades infrastruktūrā turpmākajiem 10 gadiem, paredzot elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstībā ieguldīt 413 miljonus *euro*.

Attīstības plāna realizācijas rezultātā, paredzēts ilgtermiņā samazināt iekārtu, kurām ir pārsniegtas kritiskās vecuma robežvērtības, skaitu.

Būtiskākie attīstības pasākumi turpmākajos gados:

Elektroenerģijas pārvades tīkls tiek attīstīts atbilstoši Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānam un Eiropas pārvades sistēmas desmit gadu attīstības plānam. Eiropas desmit gadu attīstības plānā tiek iekļauti tie Latvijas attīstības projekti, kas ir stratēģiski svarīgi ne tikai nacionāli, bet arī Baltijas jūras reģionā kopumā.

Attīstības projekti, kas iekļauti Eiropas desmitgades attīstības plānā.

- 330 kV EPL savienojuma "Kurzemes loks" 3. etaps: 330 kV gaisvadu līnija "Ventspils –Tume – Imanta"

Projekta ietvaros paredzēta esošo 110 kV gaisvadu elektropārvades līniju pārbūve par 330 kV līnijām no Ventspils līdz Imantai (Rīgā), kā arī plānots paplašināt esošo 330 kV apakšstaciju "Imanta" un izbūvēt jaunu 330 kV sadales ietaisi apakšstacijā "Tume". Paredzēta arī 110 kV sadales ietaišu rekonstrukcija apakšstacijās "Dundaga", "Talsi", "Valdemārpils", "Kandava", "Priedaine".

Projekta realizācija pabeigta un tas nodots ekspluatācijā pirms Granta līgumā noteiktajiem termiņiem.

- Latvijas – Igaunijas trešais starpsavienojums

Projekta ietvaros paredzēts izbūvēt jaunu 330kV līniju 180 km garumā, kas savienos apakšstaciju "TEC-2" Latvijā un Kilingi – Nomme Igaunijā, kā arī paplašināt apakšstaciju TEC-2, uzstādot tajā arī šunta reaktoru sistēmas reaktīvās jaudas kompensācijai.

2018.gadā noslēgti līgumi par jaunās līnijas būvprojektēšanu un būvniecību, kā arī par apakšstacijas TEC-2 paplašināšanu un šunta reaktoru piegādi. Saņemtas visas nepieciešamās būvatļaujas un uzsākta jaunās līnijas un apakšstacijas "TEC-2" paplašināšanas būvprojektēšana.

2019.gadā plānota aktīva jaunās līnijas būvniecība praktiski visos posmos no Latvijas – Igaunijas robežas līdz pat apakšstacijai "TEC-2". Tāpat tiks uzsākti apakšstacijas "TEC-2" paplašināšanas darbi. Visu projektu plānots pabeigt 2020.gadā.

- Jaunas elektropārvades līnijas Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūve

Projekts paredz jaunas 330kV gaisvadu/kabeļu līnijas izbūvi (orientējošais līnijas garums – 13 km), apakšstacijas Rīgas TEC2 330kV sadalnes paplašināšanu, kā arī apakšstacijas Rīgas HES pārbūvi divkopņu izpildījumā pēc iespējas izmantojot esošās iekārtas un risinājumus.

2018.gadā noslēgti līgumi par 330kV līnijas būvprojektēšanu, kabeļu piegādi un būvniecības darbiem, kā arī līgumi par apakšstacijas "Rīgas HES" 330kV sadalnes pārbūvi un apakšstacijas

"TEC-2" 330kV sadalnes paplašināšanu. Uzsākti būvprojektēšanas darbi visos iepriekš minētajos objektos.

2019.gadā plānots uzsākt līnijas "Rīga sTEC2 – Rīgas HES" būvniecību, kā arī apakšstacijas "Rīgas HES" 330kV sadalnes pārbūves un apakšstacijas "TEC-2" 330kV sadalnes paplašināšanas būvdarbus. Visus projekta ietvaros paredzētos darbus plānots pabeigt līdz 2020.gada izskaņai.

- 330kV elektropārvades līnijas Tartu (EE) – Valmiera (LV) un 330kV elektropārvades līnijas Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) caurlaides spējas palielināšana starp Latviju un Igauniju Baltijas valstu sinhronizācijas ar kontinentālo Eiropu projekta 1.fāzes ietvaros.

Projekts paredz abas esošās 330kV līniju pilnībā aizstāt ar jaunām, paaugstinātas caurlaides spējas līnijām. Abu līniju kopējais garums Latvijas teritorijā – 100 km.

2018.gadā abiem 330kV līniju pārbūves projektiem ir veikts sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums un saņemti Valsts vides dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes tehniskie noteikumi, kas projekta īstenotājiem jāievēro projekta realizācijas gaitā.

Tāpat 2018. gadā izpildīti visi nepieciešami priekšnosacījumi Eiropas savienības līdzfinansējuma saņemšanai no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF – Connecting Europe Facility) līdzekļiem.

Ņemot vērā, ka 2019.gada 23.janvārī Baltijas sinhronizācijas projektam, tajā skaitā abu esošo Igaunijas – Latvijas starpsavienojumu 330kV līniju pārbūvei, ir piešķirts Eiropas savienības līdzfinansējums 75% apmērā, 2019.gadā tiks turpinātas aktivitātes projekta īstenošanas uzsākšanai – sabiedriskās apspriešanas, iepirkuma procedūras būvdarbu veicēja izvēlei īstenošana un citi pasākumi.

Projekta realizācija paredzēta tūlīt pēc projekta Latvijas - Igaunijas trešais starpsavienojums realizācijas.

Visi iepriekš minētie projekti iekļauti Eiropas kopējo interešu projektu (KIP) 3.sarakstā, Visiem projektiem ir piešķirts Eiropas savienības līdzfinansējums no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta - 330kV elektropārvades līnijas Tartu (EE) – Valmiera (LV) un 330kV elektropārvades līnijas Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) caurlaides spējas palielināšanai ES līdzfinansējums piešķirts 2019.gadā, elektropārvades līnijas Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūvei 2017.gadā, savukārt, projektiem Kurzemes loka 3.posma izbūve un Latvijas-Igaunijas trešā starpsavienojuma izbūve, Eiropas līdzfinansējums no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta programmas ir piešķirts 2014.gada novembrī.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas ilgtspējas projekti

Izstrādātais Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns nākamajiem 10 gadiem paredz virkni pasākumu pārvades infrastruktūras uzlabošanai – esošo 330 kV un 110 kV apakšstaciju pārbūvi, elektropārvades līniju darbību uzlabošanu, transformatoru nomaiņu u.c.

Trešo pušu piekļuve elektroenerģijas pārvades tīklam

Ņemot vērā Latvijas elektroenerģijas tirgus darbības principus, AS "Augstsprieguma tīkls" arī turpmāk saskaņā ar taisnīguma, atklātības un vienlīdzības principiem nodrošinās kā elektroenerģijas ražotāju, tā pārvades sistēmas lietotāju nediskriminējošu piekļuvi pārvades sistēmai gan izbūvējot jaunus, gan rekonstruējot esošos pieslēgumus.

Sistēmas vadības un elektroenerģijas tirgus attīstība

Īstenojot Eiropas Savienības politiku attiecībā uz vienotu elektroenerģijas tirgu, AS "Augstsprieguma tīkls" aktīvi turpina darboties Eiropas Savienības iekšējā elektroenerģijas tirgus

integrācijas aktivitātēs, kas tiek veiktas gan Eiropas Savienības ietvaros, gan arī Baltijas valstu reģionā.

Turpmākajos gados būtiskākie izaicinājumi saistīti ar Baltijas valstu sinhronizāciju ar kontinentālo Eiropu.

2015.gada 14.janvārī Rīgā Baltijas valstu par enerģijas nozari atbildīgie ministri pieņēma politisku lēmumu par Baltijas valstu sinhronizācijas projekta ar kontinentālo Eiropu turpmāko virzību un attīstību, parakstot Deklarāciju par Baltijas valstu enerģijas piegāžu drošību, kur viens no tās punktiem paredz atbalstīt Baltijas valstu sinhronizāciju ar kontinentālo Eiropu un desinhronizāciju ar Krievijas un Baltkrievijas energosistēmu.

2015.gada 21.oktobra Baltijas valstu PSO vadītāju tikšanās laikā tika pieņemts lēmums par projekta uzsākšanu Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmu izolētās darbības testa veikšanai un sadarbības līguma noslēgšanai šī projekta īstenošanai.

2017.-2018.gadā, piesaistot ES līdzfinansējumu, sadarbībā ar Baltijas valstu un Polijas PSO tika izstrādāts pētījums par Baltijas energosistēmas izolētās darbības testa veikšanu, dinamikas un frekvences izpēti.

Pamatojoties uz pētījumu rezultātiem, 2018. gada 28. jūnijā Baltijas valstu Ministru prezidenti un Eiropas Komisijas prezidents parakstīja sinhronizācijas ceļa karti ar rekomendējamām turpmākajām soļiem sinhronizācijai ar kontinentālo Eiropu un de-sinhronizācijai ar Krievijas apvienoto elektroenerģijas sistēmu.

2018.gada 14.septembrī Eiropas Komisija atbalstīja Baltijas valstu sinhronizāciju politiskā līmenī un rekomendēja uzsākt Baltijas valstu sinhronizācijas procedūras uzsākšanu ar kontinentālo Eiropu.

2018.gada 19.septembrī Baltijas valstu PSO iesniedza Polijas PSO pieteikumu par pievienošanās kontinentālās Eiropas sinhronai zonai, tāpat 2018.gada 21.septembrī Polijas PSO iesniedza pieteikumu ENTSO-E kontinentālās Eiropas reģionālai grupai par sinhronas zonas paplašināšanu ar Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmām.

2019.gada 22.maijā AS "Augstsprieguma tīkls" parakstīja Pievienošanās līgumu kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmai, tas stājies spēkā 2019.gada 27.maijā.

2019.gada 23.janvārī CEF koordinēšanas komiteja atbalstīja Baltijas sinhronizācijas pieteikuma 1.fāzi un nolēma piešķirt 75% līdzfinansējumu pieteikumā iekļautiem projektiem.

Dabaszāzes pārvade un uzglabāšana

Ievērojot Ministru Kabineta 2017.gada 5.decembra un 19.decembra lēmumu, Sabiedrība 2017. gadā ir iegādājusies 34.36% Latvijas dabaszāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora AS "Conexus Baltic Grid" akciju.

Sabiedrības ieguldījums tiek pārvaldīts atbilstoši Korporatīvās pārvaldības vadlīnijām. AS "Conexus Baltic Grid" stratēģiskie mērķi pakārtoti iecerei turpināt virzību uz Baltijas valstu, Polijas un Somijas reģionālā dabaszāzes tirgus izveidi līdz 2020. gadam.

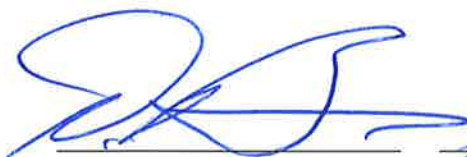
Līdzdalības iegūšana AS "Conexus Baltic Grid" neatstās ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

Apstākļi un notikumi pēc pārskata perioda beigām

Ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2019.gada 8.oktobra lēmumu (prot.Nr.46, 38.§) ir atbalstīta elektroenerģijas PSO īpašumtiesību modeļa "Pilnīga īpašumtiesību nodalīšana" ieviešana, lai līdz 2020.gada 1.jūlijam tiktu ieviests pilnīgas īpašumtiesību nodalīšanas modelis.

Paziņojums par vadības atbildību

Pamatojoties uz AS "Augstsprieguma tīkls" valdes rīcībā esošo informāciju, AS "Augstsprieguma tīkls" nerevidētie starpperiodu saīsinātie finanšu pārskati par 9 mēnešu periodu, kas beidzas 2019.gada 30.septembrī visos būtiskajos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Sabiedrības aktīviem, pasīviem, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem.

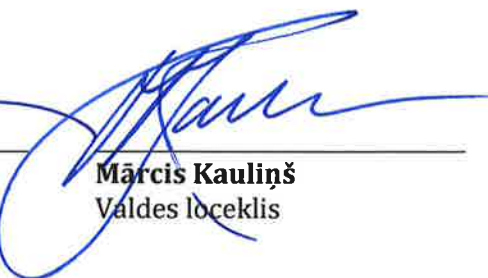

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
Valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
Valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2019.gada 22.novembris

Peļņas vai zaudējumu pārskats

		30.09.2019. EUR	30.09.2018 EUR	31.12.2018 EUR
Ieņēmumi	3	136 160 739	141 535 643	193 866 482
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	4	131 294	92 349	120 002
Izlietotās izejvielas un materiāli, remontu izmaksas	5	(21 799 799)	(20 767 476)	(29 866 634)
Personāla izmaksas	6	(11 774 390)	(11 594 777)	(15 666 872)
Nolietojums un amortizācija		(28 062 091)	(1 035 912)	(1 416 505)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	7	(73 053 177)	(108 069 043)	(146 810 928)
Ieņēmumi no līdzdalības		4 193 864	4 852 507	4 852 507
Finanšu ieņēmumi	8(a)	28 066	1 268	19 620
Aktīvu nomas procentu izdevumi		(1 490 166)	-	-
Finanšu izmaksas	8(b)	(2 368)	(420 132)	(420 554)
Peļņa pirms nodokļiem		4 331 972	4 594 427	4 677 118
Uzņēmuma ienākuma nodoklis				
Pārskata perioda peļņa		4 331 972	4 594 427	4 677 118

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

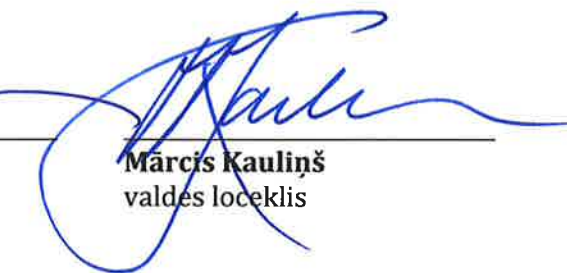
Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2019.gada 22.novembris

Pārskats par finanšu stāvokli 2019.gada 30.septembrī

	Pielikums	30.09.2019 EUR	31.12.2018. EUR
AKTĪVS			
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi	9	50 863 252	4 650 393
Pamatlīdzekļi	9	4 642 034	4 318 933
Pārvades aktīvu lietošanas tiesības		188 024 640	
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	10	1 902 888	1 902 888
Finanšu ieguldījums asociētajā sabiedrībā		57 394 971	57 394 971
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā		302 827 785	68 267 185
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi	11	500 193	491 767
Debitori			
Pircēju un pasūtītāju parādi, neto	12	221 204	1 601 681
Termiņnoguldījumi	13	20 000 000	50 000 000
Citi debitori	13	39 747	54 646
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	13	11 512	11 512
Nākamo periodu izmaksas	14	407 970	341 905
Uzkrātie ieņēmumi		17 931 318	15 593 970
Kopā debitori		38 611 751	67 603 714
Nauda	15	41 656 610	56 636 900
Apgrozāmie līdzekļi kopā		80 768 554	124 732 381
AKTĪVU KOPSUMMA		383 596 339	192 999 566

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

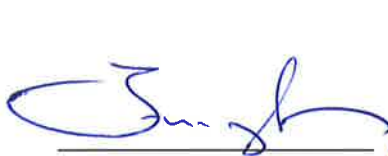
Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

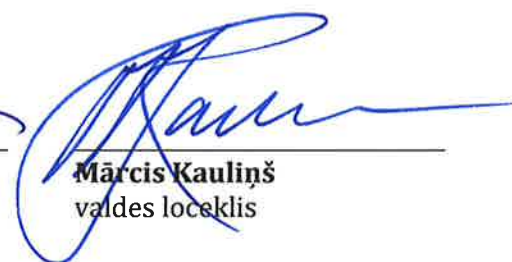
Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2019.gada 22.novembris

Pārskats par finanšu stāvokli 2019.gada 30.septembrī (turpinājums)

	Pielikums	30.09.2019 EUR	31.12.2018. EUR
PASĪVS			
Pašu kapitāls			
Akciju kapitāls	16	64 218 079	63 139 313
Rezerves		2 527 228	2 527 228
Nesadalītā peļņa (uzkrātie zaudējumi)		(4 115 963)	
Pārskata gada peļņa/(zaudējumi)		4 331 972	4 677 118
Pašu kapitāls kopā		66 961 316	70 343 659
Ilgtermiņa kreditori			
Darbinieku labumu saistības		2 828 701	2 918 284
Pārvades aktīvu nomas saistības		156 425 771	
Nākamo periodu ieņēmumi		85 631 619	87 090 454
Ilgtermiņa kreditori kopā	17	244 886 091	90 008 738
Īstermiņa kreditori			
Nomas saistības		35 881 725	
Nākamo periodu ieņēmumi	18	8 393 893	5 962 839
Parādi piegādātājiem un darbuizpildītājiem		14 569 662	13 569 641
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	21	1 801 078	907 197
No pircējiem saņemtie avansa maksājumi	19	1 353 131	1 310 742
Pārējie kreditori	19	3 718 574	3 692 462
Uzkrātās saistības	20	6 030 869	7 204 288
Īstermiņa kreditori kopā		71 748 932	32 647 169
PASĪVU KOPSUMMA		383 596 339	192 999 566

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2019.gada 22.novembris

Pašu kapitāla izmaiņu pārskats

	Pielikums	Akciju kapitāls EUR	Nesadalītā peļņa EUR	Rezerves EUR	Kopā EUR
ATLIKUMS 2017. GADA 31. DECEMBRĪ	16	5 744 342	309 244	2 445 459	8 499 045
Izmaksātās dividendes par 2017.gadu		-	(247 395)	-	(247 395)
Novirzīts rezervēs		-	(61 849)	61 849	-
Akciju kapitāla palielinājums		57 394 971	-	-	57 394 971
Aktuārie ienākumi		-	-	19 920	19 920
Pārskata perioda peļņa		-	4 677 118	-	4 677 118
ATLIKUMS 2018. GADA 31. DECEMBRĪ	16	63 139 313	4 677 118	2 527 228	70 343 659
Izmaksātās dividendes par 2018.gadu		-	(3 598 352)	-	(3 598 352)
Akciju kapitāla palielinājums		1 078 766	(1 078 766)	-	-
SFPS 16 "Noma" sākotnējās ieviešanas ietekme		-	(4 115 963)	-	(4 115 963)
Pārskata perioda peļņa		-	4 331 972	-	4 331 972
ATLIKUMS 2019. GADA 30. SEPTEMBRĪ	16	64 218 079	216 009	2 527 228	66 961 316

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

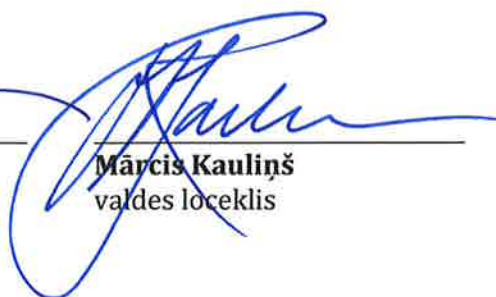
Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

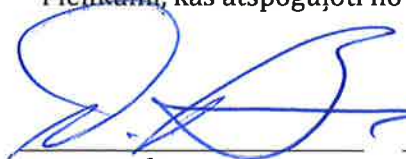
Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2019.gada 22.novembris

Naudas plūsmas pārskats

	Pielikumi	30.09.2019. EUR	30.09.2018. EUR
I PAMATDARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA			
Peļņa pirms nodokļiem		4 331 972	4 594 427
Korekcijas			
a) nolietojums, amortizācija	9	1 198 207	1 038 046
b) Pārvades aktīvu lietošanas tiesību nolietojums		26 860 663	-
c) uzkrājumu izmaiņas		(89 583)	-
d) ieņēmumi no dividendēm		(4 193 864)	
e) procentu izmaksas		647	420 131
f) procentu ieņēmumi	8(a)	(28 066)	(500)
Peļņa pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa saistību atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām		28 079 976	6 052 105
Korekcijas			
a) pircēju un pasūtītāju parādu, citu debitoru un uzkrāto ieņēmumu samazinājums/ (pieaugums)		(29 897 919)	53 390 698
b) krājumu atlikumu samazinājums/ (pieaugums)		(8 426)	(6 992)
c) parādu piegādātājiem un pārējiem kreditoriem, uzkrāto saistību (samazinājums)/pieaugums		670 750	(54 324 612)
Pamatdarbības bruto naudas plūsma		(1 155 619)	5 111 199
Procentu maksājumi		(647)	(1 631)
Aktīvu nomas procentu maksājumi		1 490 166	-
Procentu ieņēmumi		28 066	500
Uzņēmumu ienākumu nodoklis		(719 670)	(599 249)
PAMATDARBĪBAS NETO NAUDAS PLŪSMA		(357 704)	4 512 751

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2019.gada 22.novembris

Naudas plūsmas pārskats (turpinājums)

	Pielikumi	30.09.2019. EUR	30.09.2018. EUR
II IEGULDĪŠANAS DARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA			
Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu iegāde		(47 363 384)	(2 917 935)
Pārvades aktīvu lietošanas tiesības		(28 183 936)	-
Saņemtās dividendes		4 193 864	4 852 507
Izvietotie termiņnoguldījumi, neto		30 000 000	20 000 000
IEGULDĪŠANAS DARBĪBAS NETO NAUDAS PLŪSMA		(41 353 456)	21 934 572
III FINANSĒŠANAS DARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA			
Saņemtais ES finansējums		29 609 552	827 065
Izmaksātās dividendes		(2 878 682)	(247 395)
Ieguldījums pamatkapitālā		-	57 394 971
Samaksātie procenti par aizņēmumu		-	(418 501)
FINANSĒŠANAS DARBĪBAS NETO NAUDAS PLŪSMA		26 730 870	57 556 140
NETO NAUDAS UN TĀS EKVIVALENTU PALIELINĀJUMS / (SAMAZINĀJUMS)		(14 980 290)	84 003 463
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā		56 636 900	8 113 170
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās		41 656 610	92 116 633

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

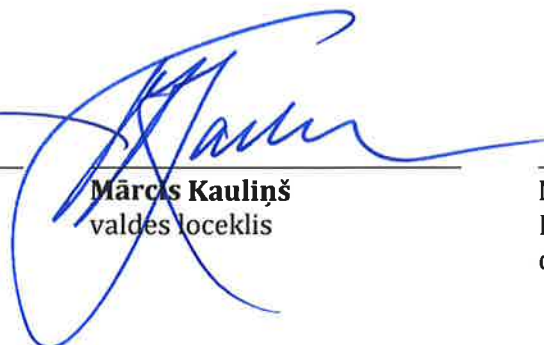
Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2019.gada 22.novembris

Atsevišķo finanšu pārskatu pielikumi

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

AS "Augstsprieguma tīkls" ir pārvades sistēmas operators, kas, saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izsniegto licenci Nr. E12001, nodrošina pārvades tīkla darbības un Latvijas elektroenerģijas sistēmas elektroapgādes drošumu, sniedz pārvades pakalpojumu, balstoties uz publicētiem pārvades pakalpojuma tarifiem, pastāvīgi nodrošina pārvades sistēmas pakalpojumu pieejamību. AS "Augstsprieguma tīkls" veic pārvades sistēmas operatīvo vadību un nodrošina drošu, stabilu elektroenerģijas pārvadi.

2019.gada 30.septembrī visas AS "Augstsprieguma tīkls" akcijas pieder Latvijas Republikai Finanšu ministrijai. Sabiedrības juridiskā adrese ir Dārziņi iela 86, Rīga, LV-1073, Latvija.

Finanšu pārskatu 2019.gada 22.novembrī ir apstiprinājusi Sabiedrības valde šādā sastāvā: Varis Boks (valdes priekšsēdētājs), Imants Zviedris (valdes loceklis), Arnis Staltmanis (valdes loceklis), Mārcis Kauliņš (valdes loceklis), Gatis Junghāns (valdes loceklis).

Sabiedrības revidents ir zvērinātu revidentu komercsabiedrība „Deloitte Audits Latvia” SIA un atbildīgā zvērinātā revidente Inguna Staša.

2. NOZĪMĪGI GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES PRINCIPI

Šajā pielikuma sadaļā tiek atklāti galvenie grāmatvedības uzskaites pamatprincipi, kas ir izmantoti sagatavojot finanšu pārskatus. Šie pamatprincipi tiek konsekventi piemēroti, atspoguļojot datus par visiem pārskatā ietvertajiem periodiem.

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), piemērojot darbības turpināšanas principu. Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir uzrādīti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprināti piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz Sabiedrības finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Šie finanšu pārskati ir Sabiedrības atsevišķie finanšu pārskati, kuros ieguldījumi asociētajās sabiedrībās ir novērtēti saskaņā ar izmaksu vērtību. Šajos finanšu pārskatos pašu kapitāla metode ieguldījumu asociētajās sabiedrībās novērtēšanā netiek izmantota.

Finanšu pārskati sagatavoti, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi. Naudas plūsmu pārskats sagatavots saskaņā ar netiešo metodi.

Finanšu pārskatos finanšu rādītāji ir norādīti *euro* (Euro).

Finanšu pārskatā tiek ievērota rādītāju salīdzināmība, gadījumos, kad pārskata gadā tiek mainīta finanšu pārskatu informācijas prezentācija, salīdzinošie rādītāji tiek pārklasificēti un ir salīdzināmi.

Finanšu pārskati aptver laika periodu no 2019. gada 1. janvāra līdz 30. septembrim.

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, Vadība pamatojās uz zināmām aplēsēm un pieņēmumiem, kas ietekmē atsevišķus pārskatos atspoguļotos posteņu atlikumus, kā arī iespējamo saistību apmēru. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Jebkāda aplēšu izmaiņu ietekme tiek atspoguļota finanšu pārskatos to noteikšanas brīdī. Lai gan šīs aplēses ir sagatavotas, balstoties uz visaptverošu Vadības rīcībā esošo informāciju par pašreizējiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no tām.

Šādi jauni un grozīti SFPS un interpretācijas stājušies spēkā 2018. gadā:

- Pārskata gadā Sabiedrība ir piemērojusi 9. SFPS Finanšu instrumenti (apstiprināti ES 2016. gada 22. novembrī) un ar tiem saistītos turpmākos grozījumus citos SFPS standartos, kas ir spēkā gada periodam, kurš sākas 2018. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma. 9. SFPS pārejas noteikumi ļauj uzņēmumam nepārveidot salīdzināmos radītājus.

9. SFPS ietver prasības atzīšanai un novērtēšanai, vērtības samazināšanai, atzīšanas pārtraukšanai un vispārējai riska ierobežošanas uzskaitēi.

Klasifikācija un novērtēšana - 9. SFPS iepazīstina ar jaunu pieeju finanšu aktīvu klasifikācijā, kas ir balstīta uz naudas plūsmas pazīmēm, kā arī to biznesa modeli kādam finanšu aktīvs tiek turēts. Šī vienotā uz principiem balstītā pieeja aizstāj esošās uz noteikumiem balstītās prasības, kas ietvertas 39. SGS. Šī jaunā pieeja arī definē vienotu vērtības samazināšanās novērtēšanas modeli visiem finanšu instrumentiem.

Vērtības samazināšanās - 9. SFPS iepazīstina ar jaunu sagaidāmo zaudējumu vērtības samazināšanās novērtēšanas modeli, kas pieprasīs laicīgāku sagaidāmo zaudējumu atzīšanu no līguma neizpildes. Jaunais standarts pieprasa sabiedrībām atzīt zaudējumus no līguma neizpildes brīdī, kad finanšu instrumenti tiek atzīti pirmo reizi, kā arī pieprasa pilna dzīves cikla sagaidāmos zaudējumus atzīt daudz savlaicīgāk.

Riska ierobežošanas uzskaitē - 9. SFPS iepazīstina ar no pašiem pamatiem pārveidotu riska ierobežošanas uzskaites modeli ar uzlabotām informācijas atklāšanas prasībām attiecībā uz risku vadīšanas aktivitātēm. Jaunais modelis atspoguļo būtisku riska ierobežošanas uzskaites pārveidošanu, kas saskaņo grāmatvedības metodi ar riska pārvaldības darbībām.

Pašu saistības - 9. SFPS atceļ svārstības peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kuras bija radušās no izmaiņām kredītriska aplēsēs, tām saistībām, kuras tika izvēlētas novērtēšanai pēc patiesās vērtības modeļa. Šī uzskaites izmaiņa nozīmē to, ka ieņēmumi no pašas sabiedrības kredītriska novērtējuma samazināšanās attiecībā uz šīm saistībām vairs netiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Sabiedrības vadība izvērtēja, ka akciju patiesa vērtība ir līdzīga to iegādes vērtībai, tādējādi patiesās vērtības izmaiņas netika atzītas. Patiesās vērtības izvērtējums balstās uz paredzamo dividenžu peļņas normu, kas ir līdzīga dividenžu peļņas normai kompānijās ar līdzīgo riska profilu, kuru akcijas tiek publiski tirgotas.

9. SFPS nav būtiskas ietekmes uz Sabiedrības finanšu pārskatiem attiecībā uz vērtības samazināšanas zaudējumiem.

- 15.SFPS „Ieņēmumi no līgumiem ar pircējiem” (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1.janvārī vai vēlāk) un grozījumi "15.SFPS „Ieņēmumi no līgumiem ar pircējiem” (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1.janvārī vai vēlāk);

SFPS Nr. 15 “Ieņēmumi no līgumiem no klientiem” izmanto piecu soļu modeli. Modelis sastāv no:

- Līgumattiecību noteikšanas;
- Līguma izpildes saistības noteikšanas;
- Darījuma cenas noteikšanas;
- Darījuma cenas attiecināšanas uz izpildes pienākumu;
- Ieņēmumu atzīšanas, kad Sabiedrība ir izpildījusi izpildes pienākumu.

Jauns standarts ievieš ieņēmumu atzīšanu kopā ar preču vai pakalpojumu nodošanu pircējam, atbilstoši darījuma cenai. Ja atsevišķās preces un pakalpojumi tiek apvienoti piedāvājumu pakās,

katras atsevišķās preces vai pakalpojuma pārdošana ir atzīstama kā atsevišķs darījums un jebkādas līguma atlaides parasti ir jāattiecina uz katru darījuma elementu. Darījumiem ar mainīgu atlīdzību ir jāatzīst minimālo summu kas nav pakļauta būtiskam atcelšanas riskam. Izmaksas, kas saistītas ar klientu līgumu noslēgšanu ir kapitalizējamas un amortizējamas līguma darbības laikā.

Sabiedrība piemēro 15. SFPS "Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem" standartu visiem līgumiem ar klientiem, izņemot :

- a) nomas līgumus, kuri ietilpst 17. SGS Noma darbības jomā ;
- b) apdrošināšanas līgumus, kuri ietilpst 4. SFPS Apdrošināšanas līgumi darbības jomā;
- c) finanšu instrumentus un citas līgumiskās tiesības vai pienākumus, kas ietilpst 9. SFPS Finanšu instrumenti, 10. SFPS Konsolidētie finanšu pārskati, 11. SFPS Kopīgas struktūras, 27. SGS Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati un 28. SGS Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos darbības jomā; un
- d) nemonētārās apmaiņas starp uzņēmumiem tajā pašā darbības jomā, lai veicinātu tirdzniecību ar klientiem vai iespējamajiem klientiem.

Minētajam standartam nav būtiskas ietekmes uz Sabiedrības finanšu pārskatiem.

- IASB izdotie un ES pieņemtie standarti un grozījumi spēkā esošajos standartos, kas vēl nav stājušies spēkā

IASB ir izdevusi un ES pieņēmusi šādus jaunus standartus, grozījumus spēkā esošajos standartos un jaunās norādes par interpretāciju, kas šo finanšu pārskatu apstiprināšanas dienā vēl nav stājušies spēkā:

- 16.SFPS „Noma” (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019.gada 1.janvārī vai vēlāk);

Sabiedrība sāks piemērot 16. SFPS pārskata gadam, kas sāksies 2019. gada 1. janvārī. Sabiedrība izvēlējās izmantot modificēto retrospektīvo pieeju, kas nozīmē ka:

- Salīdzināma informācija netiek koriģēta;
- Sākotnējās piemērošanas kumulatīvā ietekme tiek atzīta kā nesadalītā peļņa (vai attiecīgā gadījumā citas pašu kapitāla sastāvdaļas) sākuma bilances korekciju sākotnējās piemērošanas datumā.

Sabiedrība neuzskaita nomu saskaņā ar 16. SFPS, ja tā ir īstermiņa noma (nomas periods līdz 1 gadam), vai ja aktīvs, uz kuru attiecas noma, ar kuru iznomātājs šā aktīva lietošanas tiesības piešķir nomniekam, ir ar zemu vērtību (pamatojoties uz jauna aktīva vērtību, neatkarīgi no nomātā aktīva vecuma). Sabiedrības zemas vērtības pamatā esošo aktīvi ietvert planšetdatorus un personālos datorus, mazas biroja mēbeļu vienības un tālruņus. Kā arī Sabiedrība neuzskaita nemateriālo aktīvu nomas līgumus saskaņā ar 16. SFPS.

Uz 2018. gada 31. decembri Sabiedrībai ir neatceļamas nomas saistības 209 202 831 EUR apmērā.

Sākotnējais novērtējums liecina, ka 209 116 tūkst.EUR no šīm saistībām attiecas uz nomu, kas nav īstermiņa noma un zemas vērtības aktīvu noma, un tādējādi 2019. gada 1. janvārī Sabiedrība atzīs 219 007 tūkst.EUR kā lietošanas tiesību aktīvu un atbilstoši 219 007 tūkst.EUR kā nomas saistības visiem šiem nomas līgumiem. Standarta ieviešana ietekmēs Sabiedrības peļņas vai zaudējumu aprēķinu, 2019. gadā samazinot Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas par 37 579 tūkst.EUR, palielinot nolietojuma izdevumus par 36 501 tūkst.EUR un palielinot procentu izdevumus par 1 944 tūkst.EUR.

Saskaņā ar 17. SGS visi nomas maksājumi no operatīvas nomas tika klasificēti kā pamatdarbības naudas plūsma. 16. SFPS ieviešana palielinās pamatdarbības naudas plūsmas par aptuveni 1 944 tūkst.EUR un samazinās finansēšanas darbības naudas plūsmas par tādu pašu summu, jo daļa no maksājuma par nomas saistībām tiks klasificēta ka finansēšanas darbības naudas plūsma.

Ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2019.gada 8.oktobra lēmumu (prot.Nr.46, 38.§) ir atbalstīta elektroenerģijas PSO īpašumtiesību modeļa "Pilnīga īpašumtiesību nodalīšana" ieviešana līdz 2020.gada 1.jūlijam. Minētā lēmuma realizācijas rezultātā Sabiedrība 2020.gadā iegūs pārvades sistēmas aktīvu īpašuma tiesības. Ievērojot iepriekš minēto Sabiedrības sākotnējās aplēsēs par 16.SFPS ietekmi iespējami būtiski precizējumi. 16. SFPS pilnībā tiks ieviests, tā ietekme atspoguļota Sabiedrības revidētajos finanšu pārskatos.

- 9. SFPS "Finanšu instrumenti" grozījumi – Priekšlaicīgas atmaksas elementi ar negatīvu kompensāciju – pieņēmusi ES 2018. gada 22. martā (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma);
- 19.SGS "Darbinieku pabalsti" grozījumi - Plāna grozījumi, samazināšana vai administrēšana - pieņēmusi ES 2019. gada 13. martā (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma)
- 28. SGS "Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos" grozījumi – Ilgtermiņa līdzdalība asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos – pieņēmusi ES 2019. gada 8. februārī (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma);
- Grozījumi vairākos standartos Starptautisko finanšu pārskatu standartu uzlabojumi (cikls 2015-2017), kuri veidojušies no ikgadējā SFPS (3. SFPS, 11. SFPS, 12. SGS un 23. SGS) uzlabojumu projekta, galvenokārt ar mērķi izslēgt pretrunas un sniegt skaidrojumus formulējumiem - pieņēmusi ES 2019. gada 14. mart'a (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma)
- SFPIK 23. interpretācija "Nenoteiktība saistībā ar ienākuma nodokļa režīmiem" – pieņēmusi ES 2018. gada 23. oktobrī (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma).

Sabiedrība ir nolēmusi nepārņemt jaunus standartus, grozījumus spēkā esošajos standartos un norādes par interpretāciju pirms to spēkā stāšanās datuma. Sabiedrība paredz, ka sākotnējās piemērošanas periodā šo standartu un standartu grozījumu pieņemšana būtiski neietekmēs Sabiedrības finanšu pārskatus, izņemot 16. SFPS.

- IASB izdotie jaunie standarti un grozījumi spēkā esošajos standartos, kurus vēl nav pieņēmusi ES

Šobrīd ES pieņemtās SFPS redakcijas būtiski neatšķiras no Starptautisko grāmatvedības standartu padomes (IASB) izdotajiem noteikumiem, izņemot turpmāk minētos jaunus standartus un grozījumus spēkā esošajos standartos, kas uz 2018. gada 31. decembri nav apstiprinātas piemērošanai Savienībā (tālāk norādītie SFPS spēkā stāšanās datumi ir datumi, kuros šos SFPS pieņēmusi IASB):

- 14. SFPS "Regulatora noteiktie atliktie posteņi" (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma) – Eiropas Komisija ir nolēmusi neuzsākt šā starpstandarta apstiprināšanas procesu un sagaidīt galīgo standartu;
- 17. SFPS "Apdrošināšanas līgumi" (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma);

- 3. SFPS "Uzņēmējdarbības apvienošana" grozījumi – uzņēmējdarbības definīcija (spēkā attiecībā uz apvienotajiem uzņēmumiem, kuru iegādes datums sakrīt ar vai seko pēc pirmā ikgadējā pārskata perioda, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma, kā arī aktīvu iegādei, kas veikta šā perioda sākuma datumā vai pēc šā datuma);
- Grozījumi 10. SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati" un 28. SGS "Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos" – aktīvu pārdošana vai ieguldīšana starp investoru un tā asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu, kā arī turpmākie grozījumi (spēkā stāšanās atlikta uz nenoteiktu laiku līdz brīdim, kad tiks pabeigts pētījums par pašu kapitāla metodi);
- Grozījumi 1. SGS "Finanšu pārskatu sniegšana" un 8. SGS "Grāmatvedības politika, izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdas" – jēdziena "būtisks" definīcija (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma);
- Grozījumi atsaucēs uz Konceptuālajām vadlīnijām SFPS standartos (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma).

Sabiedrība paredz, ka sākotnējās piemērošanas periodā šo standartu un standartu grozījumu pieņemšana būtiski neietekmēs Sabiedrības finanšu pārskatus.

2.1. Finanšu instrumenti

Finanšu aktīvus un finanšu saistības atzīst Sabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli, kad Sabiedrība kļūst par līguma pusi saskaņā ar attiecīgā instrumenta līguma noteikumiem.

Finanšu aktīvus un finanšu saistības sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā. Darījuma izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz finanšu aktīvu un finanšu saistībām (kas nav finanšu aktīvi un finanšu saistības, kas tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā) iegādi vai emisiju, sākotnējā atzīšanas brīdī tiek attiecīgi pieskaitīti vai atskaitīti no finanšu aktīvu vai finanšu saistību patiesās vērtības.

Finanšu aktīvi

Visus atzītos finanšu aktīvus pēc sākotnējās atzīšanas novērtē amortizētajās izmaksās vai patiesajā vērtībā, atkarībā no finanšu aktīvu klasifikācijas.

Finanšu aktīvu klasifikācija

Parāda instrumentus, kas atbilst šādiem nosacījumiem, pēc sākotnējās atzīšanas novērtē amortizētajās izmaksās:

- finanšu aktīvs tiek turēts tāda biznesa modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt finanšu aktīvus, lai iekasētu līgumā noteiktās naudas plūsmas; un
- finanšu aktīva līguma noteikumi noteiktos datumos rada naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi.

Parāda instrumentus, kas atbilst šādiem nosacījumiem, pēc sākotnējās atzīšanas novērtē patiesajā vērtībā, ar atspoguļojumu citos visaptverošajos ienākumos (FVTOCI):

- finanšu aktīvs tiek turēts biznesa modelī, kura mērķis tiek sasniegts, gan iekasējot līgumā paredzētās naudas plūsmas, gan pārdodot finanšu aktīvu; un
- finanšu aktīva līguma noteikumi noteiktos datumos rada naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi.

Pēc noklusējuma visus pārējos finanšu aktīvus pēc sākotnējas atzīšanas novērtē patiesajā vērtībā, ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (FVTPL).

Neraugoties uz iepriekš minēto, sākotnēji atzīstot finanšu aktīvu, Sabiedrība var neatsaucami izvēlēties:

- Sabiedrība var neatsaucami izvēlēties klasificēt pašu kapitāla instrumentus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos, ja ir izpildīti konkrēti kritēriji.

Pašu kapitāla instrumenti, patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos

Pēc sākotnējās atzīšanas Sabiedrība var neatsaucami izvēlēties (katram instrumentam atsevišķi), noteiktus pašu kapitāla instrumentos novērtēt patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos. Šī klasifikācija nav atļauta, ja pašu kapitāla instruments tiek turēts tirdzniecībai vai ja tas ir mainīga atlīdzība, kas tika iegūta uzņēmējdarbības apvienošanas rezultātā.

Ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos sākumā novērtē patiesajā vērtībā pieskaitot darījuma izmaksas. Pēc tam tos novērtē patiesajā vērtībā, peļņu vai zaudējumus, kas rodas no patiesās vērtības izmaiņām, atzīstot pārējos visaptverošajos ienākumos ieguldījumu pārvērtēšanas rezervē. Brīdī, kad pašu kapitāla instruments tiek atsavināts, kumulatīvo peļņu vai zaudējumus nepārklasificē peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet pārnes uz nesadalīto peļņu.

Dividendes no šiem ieguldījumiem pašu kapitāla instrumentos atzīst peļņā vai zaudējumu aprēķinā saskaņā ar 9. SFPS, ja vien dividendes skaidri neveido ieguldījuma izmaksu daļas atgūšanu.

9. SFPS sākotnējā piemērošanas brīdī, Sabiedrība ir klasificējusi visus ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos, kas netiek turēti tirdzniecībai, kategorijā ar patiesas vērtības atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos.

Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Sabiedrība atzīst zaudējumu atskaitījumus paredzamajiem kredīta zaudējumiem no ieguldījumiem parāda instrumentos, kurus novērtē amortizētajās izmaksās vai patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos, nomas debitoru parādiem, pircēju un pasūtītāju parādiem, kā arī finanšu garantijas līgumiem. Paredzamo kredītriska zaudējumu summu pārskata katrā pārskata datumā, lai atspoguļotu kredītriska izmaiņas kopš attiecīgā finanšu instrumenta sākotnējās atzīšanas.

Finanšu aktīvu atzīšanas pārtraukšana

Sabiedrība pārtrauc atzīst finanšu aktīvu tikai tad, kad beidzas līgumā noteiktās tiesības uz naudas plūsmām no aktīva vai kad tā nodod finanšu aktīvu un būtībā visus riskus un atlīdzību par īpašuma tiesībām citam uzņēmumam. Ja Sabiedrība nenodod un nesaglabā būtiski visus ar īpašumtiesībām saistītus riskus un atlīdzības un turpina kontrolēt nodoto aktīvu, Sabiedrība atzīst savu paturēto līdzdalību un ar to saistītās saistības par summām, kas tai var būt jāmaksā. Ja Sabiedrība būtībā saglabā visus riskus un atlīdzības, ko rada īpašumtiesības uz nodotu finanšu aktīvu, Sabiedrība turpina atzīt finanšu aktīvu un atzīst arī nodrošinātu aizņēmumu par saņemtajiem ieņēmumiem.

Finanšu saistības

Visas finanšu saistības pēc sākotnējas atzīšanas novērtē amortizētajās izmaksās, izmantojot efektīvo procentu metodi vai arī novērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu saistības ar novērtējumu amortizētajās izmaksās

Finanšu saistības, kas nav i) ieguvēja iespējamā atlīdzība uzņēmējdarbības apvienošanas rezultātā, ii) turēti tirdzniecībai vai iii) sākotnējās atzīšanas brīdī klasificēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, pēc sākotnējas atzīšanas tiek novērtētas amortizētajās izmaksās, izmantojot efektīvo procentu metodi.

Efektīvā procentu metode ir amortizēto finanšu saistību izmaksu aprēķināšanas un procentu izdevumu attiecināšanas attiecīgajā periodā metode. Efektīva procentu likme ir likme, ar kuru diskontējot nākotnes naudas plūsmas vai ieņēmumus (ieskaitot visas maksas un procentpunktus, ko līguma puses ir maksājušas vai saņēmušas un kas ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, darījuma izmaksas un visas citas prēmijas vai diskontus) visā finanšu aktīvu vai finanšu saistību paredzamajā darbības laikā, tiek precīzi iegūta finanšu aktīva bruto uzskaites vērtība vai finanšu saistību amortizētās izmaksas.

Finanšu saistību atzīšanas pārtraukšana

Sabiedrība pārtrauc atzīt finanšu saistības tikai tad, ja Sabiedrības saistības ir izpildītas, atceltas vai beigušās. Starpība starp finanšu saistību uzskaites vērtību un samaksāto vai maksājamo atlīdzību tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.2. Darījumi ārvalstu valūtās

(a) Funkcionālā un uzrādīšanas valūta

Sabiedrības finanšu pārskatu posteņi tiek mērīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā Sabiedrība darbojas (funkcionālā valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir izteikti *euro* (EUR), kas ir Sabiedrības funkcionālā un uzrādīšanas valūta.

(b) Darījumi un atlikumi

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti *euro* pēc noteiktajiem Eiropas centrālās bankas valūtas kursiem attiecīgo darījumu veikšanas dienā. Monetārie aktīvi un saistības, kas izteiktas ārvalstu valūtās, tiek pārvērtētas *euro* pēc valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā. Gūtie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.3. Nemateriālie ieguldījumi un pamatlīdzekļi

Visi nemateriālie ieguldījumi tiek uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju. Datorprogrammu licences, datorprogrammas un ar to ieviešanu saistītās izmaksas tiek uzskaitītas nemateriālajos ieguldījumos, un to amortizācija tiek aprēķināta pēc lineārās metodes šo aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā, kas nepārsniedz 5 gadus.

Pamatlīdzekļi ir uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu. Iegādes vērtībā tiek iekļautas izmaksas, kas tieši saistītas ar pamatlīdzekļa iegādi. Pamatlīdzekļiem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas periodā, lai norakstītu pamatlīdzekļa iegādes vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Pārējiem pamatlīdzekļiem un inventāram (sakaru līdzekļiem un aprīkojumam, biroja pamatlīdzekļiem un inventāram) tas nepārsniedz 2 – 5 gadus.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteņi saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ietilpst Sabiedrībā un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Šādas izmaksas tiek norakstītas attiecīgā pamatlīdzekļa atlikušajā lietderīgās lietošanas periodā.

Pamatlīdzekļu kārtējo remontu un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kurā tās ir radušās.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem, un iekļauti tā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kurā tie radušies.

Ja kāda nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamai vērtībai. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas vai lietošanas vērtības.

2.4. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi ir ieguldījumi citu sabiedrību pamatkapitālā.

Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās

Ieguldījumi asociētās sabiedrībās ir ieguldījumi sabiedrībās, kurās Sabiedrībai ir būtiska ietekme, bet nav tiesību kontrolēt otras sabiedrības darbību.

Šajos atsevišķajos pārskatos ieguldījumi asociētajās sabiedrībās tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā.

Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi ir ieguldījumi citu sabiedrību pamatkapitālā, kurās Sabiedrībai nav būtiskas ietekmes vai kontroles.

Saskaņā ar 9. SFPS, pašu kapitāla instrumentus pēc sākotnējas atzīšanas novērtē patiesajā vērtībā. Sabiedrība izvēlējās 9. SFPS atļauto pieeju sākotnēji atzīstot finanšu aktīvu neatsaucami izvēlēties atspoguļot kapitāla instrumentus, kas netiek turēti tirdzniecības nolūkā, vai iegūti uzņēmējdarbības apvienošanā, patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos.

Operatīvā noma (Sabiedrība ir nomnieks)

Noma, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašuma tiesībām raksturīgajiem riskiem un atbildības, tiek klasificēta kā operatīvā noma. Nomas maksājumi un priekšapmaksas maksājumi par nomu (atskaitot no iznomātāja saņemtos finansiālos stimulus) tiek iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā.

2.6. Krājumi

Krājumi ir norādīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtība ir normālas Sabiedrības darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot mainīgās pārdošanas izmaksas. Pašizmaksa aprēķināta, izmantojot vidējo svērto metodi.

Krājumu pirkšanas izmaksas ietver pirkšanas cenu, ievadmitu un citus nodokļus un nodevas, transportēšanas un ar to saistītās izmaksas, kā arī citas izmaksas, kas tieši saistītas ar materiālu un preču piegādi. Nosakot krājumu vērtību, tiek atskaitītas tirdzniecības atlaides, rabati un tiem līdzīgas atlaides.

Krājumu apjoms gada beigās tiek pārbaudīts veicot inventarizāciju.

2.7. Nākamo periodu ieņēmumi

Ieņēmumus, kas saņemti pirms bilances datuma, bet attiecas uz nākamajiem 12 mēnešiem (īstermiņa) vai uz periodu pēc 12 mēnešiem (ilgtermiņa) – iekļauj nākamo periodu ieņēmumos, kas bilancē ir īstermiņa vai ilgtermiņa kreditoru sastāvā.

Nākamo periodu ieņēmumi no sastrēgumu vadības ieņēmumiem pēc to izlietošanas konkrēta ilgtermiņa ieguldījuma projekta finansēšanā, tiek amortizēti, pakāpeniski atzīstot šos ieņēmumus kārtējā pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši izveidotā ilgtermiņa ieguldījuma amortizācijas/nolietojuma periodam. Attiecīgi aktīva atsavināšanas vai izslēgšanas brīdī tiek atzīti ieņēmumi to atlikušajā vērtībā.

2.8. Pensijas, pēcnodarbinātības pabalsti

(a) Pensiju saistības

Sabiedrība darbinieku vārdā veic ikmēneša iemaksas slēgtajā fiksētu iemaksu pensiju plānā. Plānu pārvalda akciju sabiedrība „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kurā Sabiedrībai ir līdzdalība. Sabiedrībai, veicot iemaksas fiksētu iemaksu pensiju plānā, nerodas papildus juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildus maksājumus, ja plānam nav pietiekamu līdzekļu, lai izmaksātu visus darbinieku pabalstus par darbinieka sniegtajiem pakalpojumiem esošajā vai iepriekšējos periodos. Iemaksas tiek veiktas 5% (no 2018.gada 1.janvāra 6%) apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka algas. Sabiedrība atzīst iemaksas fiksētu iemaksu plānā to izmaksas brīdī, kad darbinieks ir sniedzis pakalpojumus apmaiņā pret šīm iemaksām.

(b) Pēcnodarbinātības pabalstu saistības

Papildus iepriekšminētajam pensiju plānam Sabiedrība nodrošina noteiktus pēcnodarbinātības labumus tiem darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst noteiktiem kritērijiem. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas, ņemot vērā esošo algas līmeni un to darbinieku, kuriem ir jāsaņem maksājumi, skaitu, vēsturisko darba attiecību izbeigšanas gadījumu skaitu, kā arī aktuāra pieņēmumus.

Bilancē atzītās saistības attiecībā uz pēcnodarbinātības pabalstiem tiek atspoguļotas to pašreizējā vērtībā konkrētā bilances datumā, atskaitot pagātnes izmaksas.

Pēcnodarbinātības pabalstu saistības par katru pārskata gadu pārrēķina neatkarīgs aktuārs, izmantojot plānotās vienības kredīmetodi.

Pabalstu saistību pašreizējā vērtība tiek noteikta, diskontējot paredzamos nākotnes naudas plūsmas izejošos maksājumus, izmantojot valsts vērtspapīru procentu likmes.

Sabiedrība izmanto plānoto vienību novērtēšanas metodi, lai novērtētu savu fiksēto pabalstu saistību pašreizējo vērtību un ar tiem saistītās pašreizējās un nākotnes izmaksas.

Saskaņā ar šo metodi tiek uzskatīts, ka katrs nostrādātais periods rada pabalsta saņemšanas tiesību papildus vienību un visu šādu vienību summa veido kopējās saistības par pēcnodarbinātības pabalstiem.

Sabiedrība izmanto arī objektīvus un abpusēji saskaņotus aktuāra pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem faktoriem (piemēram, kadru mainība un mirstības līmenis) un finanšu faktoriem (piemēram, paredzamais darba atlīdzības pieaugums un noteiktas izmaiņas pabalstu apmēros).

Aktuārie ieguvumi un zaudējumi, kas rodas no korekcijām un aktuāra pieņēmumu izmaiņām, tiek iekļauti apvienoto ienākumu pārskatā tajā periodā, kurā tie radušies.

2.9. Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Sākot no 2018. taksācijas gada, uzņēmumu ienākuma nodoklis tiks aprēķināts par sadalīto peļņu (20/80 no neto summas, kas izmaksājama akcionāram).

Nodokļa likme ir 20 procenti no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas koriģēta, uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objekta vērtību dalot ar koeficientu 0,8.

Uzņēmuma nodoklis par sadalīto peļņu tiks atzīts brīdī, kad Sabiedrības akcionārs pieņems lēmumu par peļņas sadali

Uzņēmuma nodokļa maksāšana Sabiedrībā tiek atlikta līdz brīdim, kad peļņa tiek sadalīta dividendēs vai veikti ar saimniecisko darbību nesaistītu izdevumu maksājumi.

2.10. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, kad Sabiedrībai ir juridiskas vai cita veida pamatotas saistības kāda pagātnes notikuma dēļ, un pastāv varbūtība, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no Sabiedrības, un saistību apjomu ir iespējams pietiekami ticami novērtēt. Nākotnes saimnieciskās darbības zaudējumiem uzkrājumi netiek paredzēti.

Bilancē uzkrājumi tiek uzrādīti, iespējami precīzi nosakot to izdevumu summu, kas būtu nepieciešama, lai dzēstu saistības bilances datumā. Uzkrājumi tiek izmantoti tikai tiem izdevumiem, attiecībā uz kuriem uzkrājumi tika sākotnēji atzīti, un uzkrājumi tiek samazināti gadījumā, ja iespējamā resursu aizplūšana vairs nav paredzama.

Uzkrājumi tiek novērtēti, ņemot vērā to izdevumu pašreizējo vērtību, kas ir sagaidāmi, lai nokārtotu pastāvošās saistības, diskontēšanai izmantojot pirms nodokļu procentu likmi, kas ietver sevī pašreizējo naudas vērtības tirgus novērtējumu, un konkrētām saistībām piemītošos riskus.

Uzkrājumi neizmantotajiem atvaļinājumiem tiek veidoti, lai precīzi atspoguļotu Sabiedrības saistības pret darbiniekiem sakarā ar viņu neizmantotiem atvaļinājumiem, ja tādi ir. Uzkrājumu neizmantotiem atvaļinājumiem tiek aprēķināti resursu uzskaites sistēmā HORIZON vienu reizi mēnesī.

2.11. Ieņēmumu atzīšana

Sabiedrības ieņēmumi no klientiem ir pamatdarbības rezultātā pārdotās produkcijas un sniegto pakalpojumu vērtība. Sabiedrība veic uzskaiti 15. SFPS darbības jomā ietilpstošiem līgumiem ar klientu tikai tad, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie kritēriji:

- a) līguma puses ir apstiprinājušas līgumu (rakstiski, mutiski vai saskaņā ar citu ierasto komercdarbības praksi) un ir apņēmušās izpildīt savus attiecīgos pienākumus;
- b) Sabiedrība var noteikt katras puses tiesības attiecībā uz nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- c) Sabiedrība var noteikt maksājumu noteikumus par nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- d) līgumam ir komerciāls raksturs (t.i., ir paredzams, ka līguma rezultātā mainīsies Sabiedrības nākotnes naudas plūsmu risks, grafiks vai summa); kā arī
- e) pastāv varbūtība, ka Sabiedrība iekasēs atlīdzību, kas tam pienāksies apmaiņā pret precēm vai pakalpojumiem, kuri tiks nodoti klientam. Novērtējot, vai ir iespējams iekasēt atlīdzības summu, Sabiedrība ņem vērā tikai klienta spējas un nodomu laikus atmaksāt atlīdzības summu.

Saskaņā ar 15. SFPS Sabiedrība nodod kontroli pār precī vai pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā, ja ir izpildīts viens no turpmākajiem kritērijiem:

a) klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā;

b) ar Sabiedrības darbību aktīvs tiek izveidots vai uzlabots (piemēram, remontdarbi), un klients to kontrolē brīdī, kad aktīvs tiek veidots vai uzlabots; vai

c) Sabiedrības darbība neveido aktīvu, ko Sabiedrība varētu izmantot alternatīvi, un Sabiedrībai ir īstenojamas tiesības uz maksājumu par laikus pabeigtu darbību.

Attiecībā uz katru izpildes pienākumu, kas īstenots laika gaitā, Sabiedrība atzīst ieņēmumus laika gaitā, tikai tad, ja Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Būtiskie Sabiedrības ieņēmumu veidi ir sekojoši:

(a) Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumi

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Pamatojoties uz to, ka ieņēmumi par pārvades sistēmas pakalpojumiem balstās uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem, saskaņā ar 15. SFPS, Sabiedrībai ir tiesības uz atlīdzību no klienta par summu, kas tieši atbilst vērtībai, ko klients iegūst no Sabiedrības laikus pabeigtas darbības, praktiskos nolūkos Sabiedrība var atzīt ieņēmumus par tādu summu, ko Sabiedrībai ir tiesības iekasēt.

Sabiedrībā ieņēmumi no sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti katra mēneša beigās, pamatojoties uz automātiski nolasītajiem skaitītāju rādījumiem.

(b) Sastrēgumu un pārslodzes vadība

AS „Augstsprieguma tīkls” saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta ceturto daļu un 13¹.panta sesto daļu, īsteno pārvades sistēmas sastrēgumu un pārslodzes vadību, kā arī saņem maksu par šķērsriezuma ierobežotās jaudas izsoli, atbilstoši pārvades sistēmu operatoru savstarpējās kompensācijas mehānismam un noslēgtajiem līgumiem.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas un Eiropas Padomes Regulas Nr. 714/2009 „Par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu” (turpmāk – Regula) 16.pantu, visus ieņēmumus, kas rodas starpsavienojuma jaudu piešķiršanas rezultātā, izmanto vienam vai vairākiem no turpmāk minētajiem nolūkiem:

a) piešķirtās jaudas faktiskās pieejamības nodrošināšanai; un/vai

b) starpsavienojumu jaudas saglabāšanai vai uzlabošanai, izmantojot ieguldījumus tīklā, jo īpaši jaunos starpsavienojumos;

c) ja ieņēmumus nevar efektīvi izmantot iepriekš minētajiem nolūkiem, tos var – ņemot vērā attiecīgo dalībvalstu regulatīvo iestāžu apstiprinājumu – līdz maksimālajai vērtībai, par ko lemj

minētās regulatīvās iestādes, izmantot kā ieņēmumus, ko valsts regulatīvās iestādes ņem vērā, apstiprinot tīkla tarifu aprēķina metodiku un/vai nosakot tīkla tarifus.

Ievērojot Regulas nosacījumus, saņemtie sastrēgumu vadības ieņēmumi, kas netiek izlietoti pārslodzes un sastrēgumu novēršanai pārvades tīklā, tiek atspoguļoti bilancē nākamo periodu ieņēmumu sastāvā. Pēc šo ieņēmumu izlietošanas konkrēta ilgtermiņa ieguldījuma projekta finansēšanā, nākamo periodu ieņēmumi tiek amortizēti, pakāpeniski atzīstot šos ieņēmumus kārtējā pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši izveidotā ilgtermiņa ieguldījuma amortizācijas/nolietojuma periodam.

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un kad Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Ievērojot ieņēmumu un izmaksu saskaņošanas principu, sastrēgumu vadības ieņēmumi, kas izmantoti pārslodzes un sastrēgumu novēršanai pārvades tīklā, tiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši izmaksu (resursu metode progresa novērtēšanai), kas saistītas ar pārslodzes un sastrēgumu novēršanu pārvades tīklā, apjomam.

(c) Obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi

Saskaņā ar 2014.gada 21.janvāra MK noteikumu Nr.50 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi” 105.punktu, Sabiedrība iekasē obligātā iepirkuma komponentes (turpmāk arī – OIK) no visiem elektroenerģijas galalietotājiem vai to tirgotājiem, ja galalietotājs ir deleģējis tirgotājam norēķinus ar Sabiedrību par sistēmas pakalpojumiem un palīgpakalpojumiem.

OIK ieņēmumi tiek noteikti atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteiktajiem tarifiem, pārvadītās elektroenerģijas apjomiem. Vienlaikus, Sabiedrībai ir pienākums veikt OIK maksājumus Enerģijas publiskajam tirgotājam par galalietotājiem pārvadīto elektroenerģiju.

Ievērojot to, ka Sabiedrībai nav ietekme uz pakalpojuma cenas noteikšanu, nav tiesību pašai tieši vai netieši noteikt cenas, OIK ieņēmumi tiek atzīti pēc aģenta principa, ieņēmumus atzīstot peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā.

(d) Ieņēmumi no elektroenerģijas/jaudas realizācijas

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 11.panta 2.daļu pārvades sistēmas operators var piedalīties elektroenerģijas tirdzniecībā ja elektroenerģijas vai jaudas pirkšana un pārdošana ir nepieciešama sistēmas balansēšanai, palīgpakalpojumu pirkšanai, elektroenerģijas transportēšanas zudumu segšanai, pārvades sistēmas operatora paša patēriņam, vai ja sistēmā ir novirze no normālā darbības režīma vai notikusi avārija.

Piedaloties elektroenerģijas tirdzniecībā, pārvades sistēmas operators rīkojas, ievērojot atklātas, nediskriminējošas un uz tirgus principiem balstītas procedūras, izņemot gadījumus, kad sistēmā ir novirze no normālā darbības režīma vai notikusi avārija. Ja sistēmā ir novirze no normālā darbības režīma vai notikusi avārija, pārvades sistēmas operators darbojas saskaņā ar Tīkla kodeksa noteikumiem.

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un kad Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Ieņēmumi no elektroenerģijas/jaudas realizācijas tiek atzīti pamatojoties uz pieņemšanas-nodošanas aktiem un rēķiniem, kas katru mēnesi tiek izrakstīti par attiecīgajā mēnesī piegādāto elektroenerģiju/jaudu saskaņā ar savstarpēji noslēgtajiem līgumiem.

(e) Pārvades aktīvu jaunbūve un atjaunošana

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta 6.daļu Sabiedrība, attīstot pārvades sistēmu, ir atbildīga par jaunu pārvades infrastruktūras objektu plānošanu, būvniecību un nodošanu ekspluatācijā. Savukārt, atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 21.² panta 2.daļai, pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks AS „Latvijas elektriskie tīkli” finansē kapitālieguldījumus pārvades sistēmas aktīvos. Pakalpojuma ietvaros Sabiedrība ar saviem personāla resursiem pakalpojuma saņēmēja – AS „Latvijas elektriskie tīkli”, aktīvos plāno, organizē, dokumentē, kontrolē izbūves, pārbūves un atjaunošanas darbus. Pakalpojuma ietvaros tiek nodrošināta kapitālieguldījumu projektu vadība.

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un kad Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Pārvades aktīvu jaunbūves un atjaunošanas ieņēmumi tiek atzīti pamatojoties uz savstarpēji saskaņotiem ikmēneša izpildīto darbu pieņemšanas – nodošanas aktiem un rēķiniem, kas katru mēnesi tiek izrakstīti par izpildīto darbu apjomu.

2.12. Izmaksu atzīšana

Izmaksas tiek atzītas pamatojoties uz uzkrāšanas principu. Aprēķinot pārskata gada izmaksas, tiek ņemtas vērā visas paredzamās izmaksas un iespējamās saistības, kas radušās pārskatā gadā vai iepriekšējos gados, arī tad, ja tās kļuvušas zināmas laika posmā starp bilances datumu un finanšu pārskatu sastādīšanas dienu, neatkarīgi no rēķinu saņemšanas dienas, jo Sabiedrības saimnieciskie darījumi tiek iegrāmatoti un atspoguļoti finanšu pārskatos, ņemot vērā to ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu.

Peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādītās pamatdarbības un pārējās saimnieciskās darbības izmaksas tiek atklātas finanšu pārskatu pielikumos pēc to būtības detalizētākā sadalījumā.

2.13. Ilgtermiņa un īstermiņa saistības

Sabiedrības kreditoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Saistības piegādātājiem un darbuzņēmējiem finanšu pārskatos atspoguļo atbilstoši attaisnojuma dokumentiem un ierakstiem grāmatvedības reģistros no Sabiedrības piegādātājiem saņemto, bet pārskata perioda beigās nesamaksāto rēķinu summas. Uzkrātās izmaksas, kas radušās pārskata gadā, ja šo izmaksu apjoms

vai maksājuma datums pārskata periodā ir skaidri zināms, bet par kurām vēl nav saņemti rēķini no piegādātājiem, tiek iekļautas postenī „Uzkrātās saistības”.

2.14. Saistītās puses

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti Sabiedrības Akcionārs, Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un sabiedrības, kurās minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

Tā kā visas AS "Augstsprieguma tīkls" akcijas 100% apmērā pieder Latvijas Republikai, par saistītajām pusēm tiek uzskatītas arī valsts kontrolētās kapitālsabiedrības.

3. IEŅĒMUMI

	2019.gada 9 mēneši EUR	2018.gada 9 mēneši EUR
Elektroenerģijas pārvades pakalpojumi:		
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi*	60 195 784	63 236 982
Pārvades tīkla pakalpojums	54 311 667	54 037 993
Balansējošās elektroenerģijas realizācija	11 853 915	11 128 829
Sastrēgumu vadība uz robežām (izsole)**	3 052 627	3 933 301
Elektroenerģijas tranzīta pakalpojums	2 437 349	2 263 314
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija	2 150 853	5 486 095
Regulējošās elektroenerģijas realizācija	583 298	47 147
Reaktīvās elektroenerģijas ieņēmumi	546 760	488 250
Pārējie pakalpojumi	1 028 486	913 732
IEŅĒMUMI KOPĀ	136 160 739	141 535 643

Saskaņā ar Enerģētikas likumu, Elektroenerģijas tirgus likumu un Tīkla kodeksu AS "Augstsprieguma tīkls" pienākums ir īstenot pārvades sistēmas operatīvo vadību un nodrošināt drošu, stabilu elektroenerģijas pārvadi.

* Izpildot SPRK padomes 2013. gada 30. janvāra lēmumu Nr.18 „Par elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora sertificēšanu”, Sabiedrība no 2015. gada 1. janvāra ir pārņēmusi no AS „Latvijas elektriskie tīkli” pārvades sistēmas aktīvu uzturēšanas un attīstīšanas komercdarbības virzienus un nodrošina pārvades sistēmas aktīvu jaunbūvi, pārbūvi un atjaunošanu (skatīt 7. pielikumu). Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 21.² pantam, pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks AS „Latvijas elektriskie tīkli” finansē kapitālieguldījumus pārvades sistēmas aktīvos, par kuriem lemj AS "Augstsprieguma tīkls".

**Atbilstoši Sabiedrības Grāmatvedības uzskaites politikai, pārslodzes vadības ieņēmumi peļņas vai zaudējumu aprēķinā atspoguļoti atbilstoši izmaksu, kas saistītas ar pārslodzes novēršanu pārvades tīklā, apjomam. Saskaņā ar SPRK padomes 2017.gada 6.aprīļa lēmumu Nr.30, peļņas vai zaudējumu aprēķinā papildus atzīti pārslodzes maksas ieņēmumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu Sabiedrības rentabilitātes atbilstību metodikas prasībām.

4. PĀRĒJIE SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEŅĒMUMI

	2019.gada 9 mēneši EUR	2018.gada 9 mēneši EUR
Saņemtās soda naudas	124 108	11 554
Apzīmāmo līdzekļu un pamatlīdzekļu pārdošana	5 955	29 029
Saņemtā zaudējumu atlīdzības kompensācija	1 231	51 766
PĀRĒJIE SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEŅĒMUMI KOPĀ	131 294	92 349

5. IZLIETOTĀS IZEJVIELAS UN MATERIĀLI, REMONTU IZMAKSAS

	2019.gada 9 mēneši EUR	2018.gada 9 mēneši EUR
Balansējošās elektroenerģijas iegāde	8 447 524	8 140 360
Pārvades elektroenerģijas zudumi un tehnoloģiskais patēriņš	6 680 811	6 065 035
Regulējošās elektroenerģijas iegāde	3 404 043	2 708 414
Elektroenerģijas tranzīta zudumi	1 828 845	2 343 924
Izlietoto materiālu un remontu darbu izmaksas	1 233 158	1 279 766
Elektroenerģija pašpatēriņam	205 418	229 977
IZLIETOTĀS IZEJVIELAS UN MATERIĀLI, REMONTU IZMAKSAS KOPĀ	21 799 799	20 767 476

6. PERSONĀLA IZMAKSAS

	2019.gada 9 mēneši EUR	2018.gada 9 mēneši EUR
Atlīdzība par darbu	9 045 970	8 863 426
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	2 293 955	2 272 566
Iemaksas pensiju plānā	434 465	458 785
PERSONĀLA IZMAKSAS KOPĀ (IESKAITOT ATLĪDZĪBU SABIEDRĪBAS VADĪBAI)	11 774 390	11 594 777

7. PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS

	2019.gada 9 mēneši EUR	2018.gada 9 mēneši EUR
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi	60 179 762	63 237 063
Pamatlīdzekļu (pārvades aktīvu) noma		28 609 201
Elektriskās jaudas rezerves uzturēšanas izmaksas	3 631 860	3 339 499
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija	2 391 124	7 459 396
Telekomunikāciju nodrošinājuma pakalpojumi	2 190 096	2 121 993
Transporta izmaksas	743 172	701 571
Telpu un teritorijas uzturēšanas izmaksas	671 095	214 400
IT sistēmu uzturēšanas izmaksas	545 770	585 067
Nodokļi un nodevas	129 339	114 791
Dabas un darba aizsardzības izmaksas	66 956	96 424
Dažādas saimnieciskās darbības izmaksas	2 504 003	1 589 638
PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS KOPĀ	73 053 177	108 069 043

8. FINANŠU IEŅĒMUMI/ (IZMAKSAS), NETO

	2019.gada 9 mēneši EUR	2018.gada 9 mēneši EUR
a) Finanšu ieņēmumi		
Procentu ieņēmumi no kredītiestādēm	28 066	1 268
Finanšu ieņēmumi kopā	28 066	1 268
b) Finanšu izmaksas		
Procentu izmaksas no aizņēmumiem	-	(420 132)
Pārvades aktīvu nomas procentu izmaksas	(1 490 166)	-
Pārējās finanšu izmaksas	(1 721)	-
Neto ieņēmumi/ (izmaksas) no valūtas kursa svārstībām	(647)	-
Finanšu izmaksas kopā	(1 492 534)	(420 132)
FINANŠU IEŅĒMUMI/ (IZMAKSAS), NETO	(1 464 468)	(418 864)

9. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI, PAMATLĪDZEKĻI

9.1. Nemateriālie ieguldījumi

	30.09.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Atlikusī vērtība pārskata perioda sākumā	4 650 393	384 084
Iegādāts	334 232	196 020
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	140 511	102 588
Pārvades aktīvu lietošanas tiesības	598 825	-
Avansa maksājumi par lietošanas tiesībām	45 278 792	4 118 381
Aprēķinātā amortizācija	(137 023)	(150 680)
Pārvades aktīvu lietošanas tiesību amortizācija	(2 478)	-
Atlikusī vērtība pārskata perioda beigās	50 863 252	4 650 393

9.2. Pamatlīdzekļi

	30.09.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Atlikusī vērtība pārskata perioda sākumā	4 318 933	3 817 102
Iegādāts	701 241	1 769 790
Norakstīts	(3 220)	(2 133)
Pamatlīdzekļu izveidošana	683 786	-
Aprēķinātais nolietojums	(1 058 706)	(1 265 825)
Atlikusī vērtība pārskata perioda beigās	4 642 034	4 318 934

10. PĀRĒJIE ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI

	30.09.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā, tai skaitā:		
AS "Conexus Baltic Grid"	57 394 971	57 394 971
Līdzdalība pārējo sabiedrību kapitālā, tai skaitā:		
AS "Nord Pool Holding"	1 901 465	1 901 465
AS "Pirmais slēgtais pensiju fonds"	1 422	1 422
Atlikusī vērtība pārskata perioda beigās	59 297 858	59 297 858

Sabiedrības nosaukums	Atrašanās vieta	Uzņēmējdarbības veids	Daļas (procenti)
AS "Conexus Baltic Grid"*	Latvija	Dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas operators Latvijā	34.36%
AS "Nord Pool Holding"**	Norvēģija	Elektroenerģijas biržas organizēšana	2.0%
AS "Pirmais slēgtais pensiju fonds"***	Latvija	Pensiju plānu pārvaldīšana	1.9%

*Ievērojot Ministru Kabineta 2017.gada 5.decembra un 19.decembra lēmumu, Sabiedrība 2017. gadā ir iegādājusies 34.36% Latvijas dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora AS "Conexus Baltic Grid" akciju.

**Ar Ministru kabineta 2018.gada 19.aprīļa lēmums Nr.171 AS "Augstsprieguma tīkls" atļauts izbeigt līdzdalību AS "Nord Pool" un iegūt līdzdalību 2% (divu procentu) apmērā AS "Nord Pool Holding".

***Sabiedrībai pieder 1,9% no AS „Pirmais slēgtais pensiju fonds” kapitāla. Sabiedrība ir nominālais akcionārs, jo visus riskus un labumus, kas rodas fonda darbības rezultātā, uzņemas vai iegūst Sabiedrības darbinieki – pensiju plāna locekļi. Šī iemesla dēļ ieguldījums ir novērtēts iegādes vērtībā.

11. KRĀJUMI

	30.09.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Krājumi		
Materiāli un rezerves daļas	500 193	491 767
KRĀJUMI KOPĀ	500 193	491 767

12. PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI, NETO

	30.09.2019.	31.12.2018.
	EUR	EUR
Debitori		
Elektroenerģijas pārvades pakalpojuma parādi	203 656	1 567 253
Pārējie pircēju un pasūtītāju parādi	45 991	52 236
Debitori kopā	249 647	1 619 489
Elektroenerģijas pārvades pakalpojuma parādiem	(21 343)	(2 053)
Pārējiem pircēju un pasūtītāju parādiem	(7 100)	(15 755)
Uzkrājumi šaubīgiem un bezcerīgiem parādiem kopā	(28 443)	(17 808)
Debitori, neto		
Elektroenerģijas pārvades pakalpojuma parādi	182 313	1 565 200
Pārējie pircēju un pasūtītāju parādi	38 891	36 481
PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI, NETO	221 204	1 601 681

13. CITI DEBITORI

	30.09.2019.	31.12.2018.
	EUR	EUR
Depozīti	20 000 000	50 000 000
Neatskaitītais pievienotās vērtības nodoklis	88	-
Pārmaksātie nodokļi (skat. 21.pielikumu), tai skaitā:	11 512	11 512
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	11 512	11 512
Pārējie debitori	39 659	54 646
CITI DEBITORI KOPĀ	20 051 259	50 066 158

14. UZKRĀTIE IEŅĒMUMI

	30.09.2019.	31.12.2018.
	EUR	EUR
Uzkrājumi ieņēmumiem par sniegtajiem pakalpojumiem		
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbiem	8 171 954	4 889 222
Pārvades sistēmas pakalpojumu ieņēmumiem	5 959 630	6 300 085
Balansējošās elektroenerģijas realizācijas ieņēmumiem	1 182 887	1 312 407
Obligātās iepirkumu komponentes ieņēmumiem	319 983	361 841
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija	104 895	605 760
Reaktīvās elektroenerģijas ieņēmumiem	65 663	71 115
Ēku uzturēšanas pakalpojuma ieņēmumiem	41 142	46 414
Uzkrājumi ieņēmumiem par zudumu kompensāciju transformatoros	19 885	23 925
Regulējošās elektroenerģijas realizācijas ieņēmumiem	14 704	23 619
Sastrēgumu vadība uz robežām	4 131	
Balansēšanas administrēšanas pakalpojuma ieņēmumiem	3 557	3 557
Pārējo pakalpojumu ieņēmumiem	17 590	54 865
Uzkrājumi ieņēmumiem par sniegtajiem pakalpojumiem kopā	15 906 021	13 692 810
Elektroenerģijas tranzīta pakalpojumu ieņēmumiem (ITC)	1 716 529	1 873 974
Uzkrātie ieņēmumi dažādi	308 768	27 186
UZKRĀTIE IEŅĒMUMI KOPĀ	17 931 318	15 593 970

15. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

	30.09.2019.	31.12.2018.
	EUR	EUR
NAUDAS LĪDZEKĻI BANKĀ	41 656 610	56 636 900

16. PAŠU KAPITĀLS

2019. gada 30.septembrī AS "Augstsprieguma tīkls" reģistrētais akciju kapitāls ir 64 218 079 EUR (2018. gada 31. decembrī: 63 139 313 EUR), ko veido 64 218 079 akcijas (2018.gada 31.decembrī: 63 139 313 akcijas).

Sabiedrība ir veikusi maksājumus valsts budžetā par valsts kapitāla izmantošanu no iepriekšējā gada tīrās peļņas:

2016.gadā 155 345 EUR;

2017.gadā 299 511 EUR;

2018.gadā 247 395 EUR;

2019.gadā 3 598 352 EUR.

Rezerves veido iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa, kura ar īpašnieka lēmumu novirzīta pārējās rezervēs Sabiedrības attīstības nodrošināšanai.

No 2019.gada 1.janvāra Sabiedrība piemēro SFPS 16 "Noma" un kā nomnieks atzīst finanšu pārskatos pārvades aktīvu lietošanas tiesības un saistības, sākotnējās piemērošanas kumulatīvā ietekme 4 115 963 EUR apmērā atzīta kā nesadalītā peļņa/ (zaudējumi) pašu kapitāla sastāvā.

Ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2019.gada 8.oktobra lēmumu (prot.Nr.46, 38.§) ir atbalstīta elektroenerģijas PSO īpašumtiesību modeļa "Pilnīga īpašumtiesību nodalīšana" ieviešana līdz 2020.gada 1.jūlijam. Minētā lēmuma realizācijas rezultātā Sabiedrība 2020.gadā iegūs pārvades sistēmas aktīvu īpašuma tiesības. Ievērojot iepriekš minēto, Sabiedrības plāno pārskatīt sākotnējās aplēsēs par 16.SFPS ietekmi. 16. SFPS pilnībā tiks ieviests, tā ietekme atspoguļota Sabiedrības revidētajos finanšu pārskatos.

17. ILGTERMIŅA KREDITORI

	30.09.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Ilgtermiņa nomas saistības	156 425 771	-
Saņemto pārslodzes maksas ieņēmumu ilgtermiņa daļa*	85 631 619	87 090 454
Darbinieku labumu saistības	2 828 701	2 918 284
Ilgtermiņa kreditori kopā	244 886 091	90 008 738

*Ievērojot Eiropas Komisijas un Eiropas Padomes Regulas Nr. 714/2009 "Par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu" 16. panta nosacījumus, saņemtie pārslodzes maksas ieņēmumi, kas netiek izlietoti pārslodzes novēršanai pārvades tīklā, tiek atspoguļoti bilancē kā nākamo periodu ieņēmumi.

18. ĪSTERMIŅA NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

	30.09.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Pārslodzes maksas ieņēmumi	8 252 361	5 041 798
Saņemts ES līdzfinansējums	139 428	921 041
Pārējie īstermiņa ieņēmumi	2 104	-
KOPĀ nākamo periodu ieņēmumi	8 393 893	5 962 839

19. AVANSA MAKSĀJUMI UN PĀRĒJIE KREDITORI

	30.09.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Saņemtie pieslēguma maksas avansi	1 353 131	1 310 742
Norēķini ar darbiniekiem	682 618	602 985
Pārējie kreditori	3 035 956	3 089 477
AVANSA MAKSĀJUMI UN PĀRĒJIE KREDITORI	5 071 705	5 003 204

20. UZKRĀTĀS SAISTĪBAS

	30.09.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Uzkrātās saistības izdevumiem par saņemtajiem pakalpojumiem		
Ilgtermiņa tiesības lietot aktīvu	3 131 548	-
Balansējošās elektroenerģijas iegāde	612 371	266 736
Elektriskās jaudas rezerves uzturēšanas izmaksas	334 800	240 983
Regulējošās elektroenerģijas iegāde	324 621	345 960
Obligātā iepirkumu komponente	319 983	133 963
Telekomunikāciju izdevumi	247 918	22 424
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija	74 921	943 151
Elektropārvades balstu remonts	74 608	12 830
Sinhrono kompensatoru izmantošana	53 986	65 292
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	22 494	26 188
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi	17 824	56 219
Elektroenerģija pašpatēriņam	9 376	-
Elektropārvades trašu tīrīšana	2 764	-
Pamatlīdzekļu (pārvades aktīvu) noma	-	3 679 074
Pārvades elektroenerģijas zudumi un tehnoloģiskais patēriņš	-	361 841
Uzkrājumi pārējiem pakalpojumiem	47 561	109 205
Uzkrātās saistības izdevumiem par saņemtajiem pakalpojumiem kopā	5 274 775	6 263 866
Uzkrātās neizmantojamo atvaļinājumu izmaksas	487 551	569 491
Uzkrātās prēmiju izmaksas par iepriekšējo gadu darba rezultātiem	257 196	333 661
Uzkrātās pabalstu izmaksas un pensiju plāna iemaksas	8 380	34 303
Uzkrātās saistības tranzīta zudumu kompensācijai	2 967	2 967
UZKRĀTĀS SAISTĪBAS	6 030 869	7 204 288

21. NODOKĻI UN VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS OBLIGĀTĀS IEMAKSAS

	31.12.2018 EUR	Aprēķināts EUR	Samaksāts EUR	30.09.2019 EUR
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	11 512	(719 670)	719 670	11 512
Pievienotās vērtības nodoklis	(285 910)	6 261 031	(6 453 074)	(477 953)
Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	(405 783)	(3 310 315)	3 269 982	(446 116)
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	(214 902)	(1 659 097)	1 652 347	(221 652)
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	(199)	(1 792)	1 793	(198)
Elektroenerģijas nodoklis	(403)	(1 825)	2 114	(114)
NODOKĻI KOPĀ	(895 685)	-	(807 168)	(1 134 521)
Nodokļu saistības	(907 197)	-	-	(1 146 033)
Nodokļu pārmaxsa	-	-	-	11 512

22. FINANŠU RISKU VADĪBA

(a) Apgrozījuma risks

Ārējie apstākļi, kuru izmaiņu rezultātā neplānoti varētu tikt ietekmēti Sabiedrības neto apgrozījuma apjoms, ietekmējot Sabiedrības spēju pildīt tās īstermiņa un ilgtermiņa finanšu saistības (maksāspēju), tiek identificēti kā apgrozījuma riski. Sabiedrības saimnieciskā darbība tiek pakļauta tādiem apgrozījuma riskiem kā pakalpojumu tarifs un pakalpojumu apjoms. Ievērojot to, ka, saskaņā ar likuma "Par Sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 9. pantu SPRK veicina sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību, saskaņā ar 20. pantu sabiedrisko pakalpojumu tarifi nosakāmi tādā apmērā, lai segtu ekonomiski pamatotas sabiedrisko pakalpojumu izmaksas, nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu rentabilitāti, Sabiedrības apgrozījuma risku ietekme uz Sabiedrības likviditātes nepietiekamību novērtējama kā zema līdz vidēja. Apgrozījuma riski tiek vadīti atbilstoši Finanšu risku vadības politikā noteiktajiem stratēģiskajiem un operatīvajiem risku novēršanas pasākumiem, nodrošinot pastāvīgu pakalpojumu tarifu atbilstības ar pakalpojumu sniegšanu saistītajām izmaksām uzraudzību.

(b) Naudas plūsmas/bilances riski

Finanšu līdzekļi, kuri potenciāli pakļauj Sabiedrību zināmai riska koncentrācijas pakāpei, galvenokārt ir naudas līdzekļi un pircēju un pasūtītāju parādi. Lai gan Sabiedrībai ir nozīmīga riska koncentrācija attiecībā uz vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu, šis risks vērtējams kā ierobežots, ņemot vērā to, ka būtiskākais Sadarbības darījumu partneris ir valstij piederoša komercsabiedrība - akciju sabiedrība "Latvenergo", kā arī tās koncerna kapitālsabiedrības. Pircēju un pasūtītāju parādi tiek uzrādīti atgūstamajā vērtībā. Sabiedrības naudas plūsmas/bilances riski tiek vadīti atbilstoši Finanšu risku vadības politikā noteiktajiem stratēģiskajiem un operatīvajiem risku novēršanas pasākumiem, ik mēnesi, bet ne retāk kā reizi ceturksnī veicot debitoru parādu analīzi. Finanšu riski, kas izriet no Sabiedrības naudas līdzekļiem, izvietotajiem depozītiem bankās, tiek pārvaldīti saskaņā ar Sabiedrības Finanšu risku vadības politiku. Saskaņā ar šo politiku sadarbībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātes banku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī.

Sabiedrības izmantoto banku kredītreitingi atbilstoši Moody's piešķirtajiem banku kredītreitingiem un šajās bankās esošo naudas līdzekļu atlikumi norēķinu kontos un termiņnoguldījumos bija šādi:

(c) Likviditātes risks

Sabiedrība ievēro piesardzīgu likviditātes riska vadību, nodrošinot, ka tai ir pieejami atbilstoši finanšu resursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos. Sabiedrības vadība prognozē, ka tai nebūs likviditātes problēmas un Sabiedrība varēs norēķināties ar kreditoriem noteiktajos termiņos.

Sabiedrības vadība uzskata, ka Sabiedrībai būs pietiekami naudas resursi, lai tās likviditāte nebūtu apdraudēta.

(c) Kapitāla risku vadība

Sabiedrības Akcionārs ir Latvijas Republika Finanšu ministrijas personā (100%). Kapitāla risku vadības mērķis ir nodrošināt Sabiedrības ilgtspējīgu darbību un attīstību.

Saskaņā ar Latvijā ieviesto elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modeli, Sabiedrība pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos aktīvus nomā no AS "Latvijas elektriskie tīkli". Ievērojot iepriekš minēto, Sabiedrības kapitāla struktūru raksturo zems pašu kapitāla īpatsvars. Šāda kapitāla struktūra nerada riskus Sabiedrības ilgtspējīgais attīstībai, jo saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likumu, finansējumu Sabiedrības realizētajiem kapitālieguldījumiem pārvades sistēmas aktīvos nodrošina AS "Latvijas elektriskie tīkli" kā elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks.

(d) Kredītrisks

Sabiedrība pamatdarbības finansēšanai neizmanto aizņēmumus. Finanšu līdzekļi, kuri potenciāli pakļauj Sabiedrību zināmai riska koncentrācijas pakāpei, galvenokārt ir naudas līdzekļi un pircēju un pasūtītāju parādi. Saskaņā ar Sabiedrības Grāmatvedības uzskaites politiku uzkrājums vērtības samazinājumam šaubīgajiem parādiem tiek aprēķināts ne retāk kā reizi ceturksnī, balstoties uz debitoru parāda vecumu.

23. NODOKĻU IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

Nodokļu institūcijas var jebkurā brīdī veikt grāmatvedības uzskaites revīziju trīs gadu laikā pēc taksācijas gada un papildus aprēķināt nodokļa saistības un soda naudas. Sabiedrības vadībai nav zināmi apstākļi, kas varētu radīt iespējamās būtiskas saistības nākotnē.

24. KAPITĀLIEGULDĪJUMU SAISTĪBAS

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta 6.daļu, Sabiedrība kā pārvades sistēmas operators, attīstot pārvades sistēmu, ir atbildīgs par jaunu pārvades infrastruktūras objektu plānošanu, būvniecību un nodošanu ekspluatācijā. Ievērojot iepriekš minēto, Sabiedrība realizē kapitālieguldījumu projektus pārvades sistēmas aktīvos saskaņā ar Sabiedrisko apkalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātu pārvades sistēmas attīstības plānu desmit gadu periodam.

Saskaņā ar Latvijā ieviesto elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modeli, pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks ir AS "Latvijas elektriskie tīkli".

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 21² panta trešajai daļai, 2014.gada 30.decembra pārvades sistēmas aktīvu nomas līgumam starp Sabiedrību un AS "Latvijas elektriskie tīkli", AS "Latvijas elektriskie tīkli" kā elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks nodrošina finansējumu Sabiedrības realizētajiem kapitālieguldījumiem pārvades sistēmas attīstībā. Tādējādi, Sabiedrība,

realizējot kapitālieguldījumu projektus, netiek pakļauta kredītriskam, neveidojas kapitālieguldījumu saistības. Papildus AS "Latvijas elektriskie tīkli" nodrošinātajam finansējumam, kapitālieguldījumu projektiem tiek piesaistīts Eiropas savienības līdzfinansējums, tai skaitā:

- 2015.gada maijā noslēgts Granta līgums ar INEA (*Innovation and Networks Executive Agency*) par līdzfinansējuma piešķiršanu projektam "330 kV EPL savienojums „Kurzemes loks” 3. etaps: 330 kV gaisvadu līnija „Ventspils –Tume – Imanta”" 45% apmērā no attiecināmajām izmaksām 55 089 000 EUR apmērā, projektu plānots pabeigt līdz 2019.gada beigām;
- 2015.gada maijā noslēgts līgumu ar INEA par Eiropas Savienības līdzfinansējuma saņemšanu projektam "Igaunijas – Latvijas trešais starpsavienojums" 65% apmērā no attiecināmajām izmaksām 63 380 070 EUR apmēra, projektu plānots pabeigt līdz 2020.gada beigām;
- 2017.gada maijā noslēgts līgumu ar INEA par Eiropas Savienības līdzfinansējuma saņemšanu projektam "330 kV elektrolīnijas "Rīgas TEC-2 – Rīgas HES" izbūve" 50% apmērā no attiecināmajām izmaksām 9 990 000 EUR apmēra, projektu plānots pabeigt līdz 2020.gada beigām.
- 2019.gada 19.martā noslēgts līgums ar INEA par Eiropas Savienības līdzfinansējuma saņemšanu projektam "Baltijas sinhronizācijas projekts, 1.fāze" 75% apmērā no attiecināmajām izmaksām 57 750 000 EUR apmēra, projektu plānots pabeigt līdz 2025.gada beigām.

25. DARĪJUMI AR SAISTĪTĀJĀM PUSĒM

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti ar valsti saistīti uzņēmumi, kurus kontrolē, kopīgi kontrolē vai būtiski ietekmē valsts. Sabiedrībai nav būtisku darījumu, un citu darījumu, kas kopā, bet ne atsevišķi ir būtiski ar Latvijas Republikas valdību, valsts aģentūrām un tamlīdzīgām vietēja, valsts vai starptautiska mēroga iestādēm, uz kurām attiecas standarta darbības joma, izņemot kapitālsabiedrību AS "Latvenergo" un tā meitas sabiedrības - pārvades aktīvu īpašnieks AS „Latvijas elektriskie tīkli”, energoapgādes pakalpojumu sniedzējs AS „Latvenergo”, sadales sistēmas operators AS „Sadales tīkls”, elektroenerģijas publiskais tirgotājs AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

a) Ieņēmumi un izmaksas no darījumiem ar saistītajām pusēm

	2019.gada 9 mēneši EUR	2018.gada 9 mēneši EUR
<i>Ieņēmumi – valsts kontrolētas kapitālsabiedrības</i>		
Ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas, elektriskās jaudas uzturēšanas pakalpojumi	5 568 372	4 019 263
Obligātās iepirkuma komponentes	2 942 416	2 963 775
Pārvades sistēmas pakalpojums	54 084 347	58 837 271
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi	59 914 202	63 285 429
Ieņēmumi no pārējiem pakalpojumiem	567 517	652 865
Kopā ieņēmumi no darījumiem ar saistītām sabiedrībām	123 076 854	124 758 603

	2019.gada 9 mēneši EUR	2018.gada 9 mēneši EUR
<i>Izmaksas – valsts kontrolētas kapitālsabiedrības</i>		
Avansa maksājumi par pieslēguma lietošanas tiesībām	54 787 339	2 508 217
Pārvades aktīvu lietošanas tiesības	598 825	-
Elektroenerģijas iegāde	10 517 963	12 492 988
Obligātās iepirkuma komponentes	2 981 107	2 995 710
Pamatlīdzekļu noma	-	28 609 201
Sakaru izdevumi	2 393 888	2 504 075
Citas izmaksas	663 634	956 638
Kopā izmaksas darījumiem ar saistītām sabiedrībām	71 942 756	50 066 829

b) Gada beigu bilances atlikumi, kas radušies no darījumiem ar saistītajām pusēm

	30.09.2019. EUR	30.09.2018. EUR
Debitoru parādi:		
valsts kontrolētas kapitālsabiedrības	15 975 510	16 240 290
Kreditoru saistības:		
valsts kontrolētas kapitālsabiedrības	10 534 881	12 854 970

NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu Sabiedrības finanšu pārskatus, izņemot tos, kas minēti vadības ziņojumā.
